

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki.

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 233. — ŠTEV. 233.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 3, 1924. — PETEK, 3. OKTOBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

LIGA NARODOV SPREJELA PROTOKOL

Arbitracijski dogovor, ki bo predstavljal temelj za razoroženje, bo pospešil pomirjenje Evrope. — Nikak poskus ne bo vprizorjen, da se ustanovi državo in pol. Narodi izven Lige bodo ohranili svoje suverene pravice. — Govornice, da bodo dala Anglija Ligi narodov svojo mornarico na razpolago so neutemeljene.

Poroča Arno Dosch-Fleuret

Zeneva, Švica, 2. oktobra. — Arbitracijski protokol Lige narodov je postal gotovost. Plenarna skupščina bo danes sprejela ta protokol, najbrž soglasno, potem ko ga je oficijelno dobila od komisij, ki so ga sestavile.

Pol ducata držav, pod vodstvom Francije, bo ta protokol takoj sprejelo.

Druge države, kot Anglija, ki ne morejo odobriti protokola tako hitro, bodo zahtevale sprejem na skupščini Lige narodov. Na ta način je dosegla pomirjenje Evrope, ki se je pričelo z londonsko konferenco ter Dawesovim načrtom, svoj prvi definitivni uspeh.

Razoroževalna konferenca, ki se bo vršila prihodnje junija bo zahtevala prisilno arbitracijo članov Lige za vse dežele, ki sprejmejo najširše povabilo Lige. Navzočnost Združenih držav se smatra vsled tega za bistveno važno.

Protokol, ki je imel namen ojačiti dogovor glede Lige narodov, bo temelj razprav glede razoroženja.

V zavesti, da je delo enega meseca v Zenevi le pričetek pomirjenja, so vsi govorniki na skupščini pozivljali danes narode, naj sprejmejo delo, v kolikor je bilo završeno ter se lotijo nato napornejšega dela razoroženja. Aristide Briand, zastopnik Francije, je imel najbolj učinkovit govor v prilog sprejema arbitracijskega protokola.

Za Amerikance in Angleže pa je imel najbolj značilen govor lord Parmoor, v katerem je rekel:

„To ni nikak poskus, da se napravi iz Lige državo in pol, nadržavo. Niti svet, ni skupščina Lige narodov ne bosta imela polnomoč, da se vmešavata v notranje zadeve katerekoli dežele, dokler se ne doseže štadija, ki pomenja vojno ali vojno pretinjo, kjer stopimo v afero mednarodnega prava.“

„Suverenost vlad bo ostala taka kot je in zadeve, tikažeje se domače jurisdikcije, bodo popolnoma izključene.“

„Liga ne bo imela nikake eksekutivne polnomoči. Ne bo imela niti čet, niti ladij. Omejevala se bo na priporočila. Vsaka vlada bo ostala prosta, da se odloči, kako in v kakšni meri lahko najboljše in najuspešnejše sodeluje v podpiranju dogovora in v skupni dolžnosti, da se ponaga žrtvi agresije.“

Glasilno se je, da je stavila Anglija Ligi na razpolago svoje mornarice. To je bedaste.“

Italijanski pooblaščenec Scialoja je rekel, da mora obstajati naslednja poteza Lige v tem, da poišče vzroke konfliktov ter jih odstrani. Besede lorda Parmoorja se lahko razlaga kot zagotovilo na naslov Amerike, da se novi protokol ne bo tikal notranjih zadev. Scialoja pa je tudi izjavil, da je treba razmišljati o naraščajočem prebivalstvu Italije in Japonske in o možni nemški ekonomski ekspanziji.

Učinek arbitracijskega dogovora na države izven Lige, posebno Združene države, je delal dosti preglavice sestaviteljem dokumenta, ker niso hoteli staviti držav izven Lige v neugodno pozicijo.

Vsled tega je protokol sestavljen na tak način, da ne more biti stavljena država izven Lige v položaj demontiranega napadaleca z ekonomskim bojkotom, prednosti, katere nudi Liga svojim članom.

Liga bo vedno lahko proglasila zunanjo državo napadalecem, če bo slednja napovedala vojno kakemu članu Lige, a njena polnomoč bi bila tam končana. Protokol ne daje Ligi nikakih posebnih polnomoči.

MEDNARODNI KONGRES PROTI AMERIŠKI PRISILJENIŠKI POSTAVI

Praga, Čehoslovaška, 2. okt. — Tukaj se vrši mednarodni kongres o priseljivanju in izseljevanju. Na večerajšnji seji so govorniki soglasno obsojali novo ameriško priseljensko postavo. V prihodnjih letih bo največje izseljevanje iz Nemčije. Nemški delegat je na mreč dokazal, da ima Nemčija devetindvajset milijonov več ljudi kot jih more preživeti.

OBISKI ANGLEŠKEGA PRINCA

Ottawa, Kanada, 2. oktobra. — Kot se je danes izvedelo, bo angleški princ, ki se mudi tukaj na svoji farmi, odpotoval 13. oktobra v Chicago, odtam pa v Detroit.

GRAD SCHOENBRUNN IZROPAN

Dunaj, Avstrija, 2. oktobra. — V schoenbrunnski grad, kjer so svojčas stanovali avstrijski cesarji, sa vdrli večeraj neznanec ter odnesli veliko dragocenosti. O tatovih nimajo nobenega sledu.

POLET ARGENTINSKEGA LETALCA

Šanghaj, Kitajsko, 2. oktobra. Argentinski letalec major Pedro Zamni, bo jutri zapustil Kitajsko ter poletel proti Japonski. Njegova prva postaja bo mesto Kagošima. Zamni namerava še to leto poleteti preko Pacifika, dasiravno mu izvedenci zatrjujejo, da bi bil polet v teh mesecih jako nevaren.

GRŠKA KRALJEVA DVOJICA

Pred kratkim sta odpotovala iz Londona proti Parizu bivši grški kralj in kraljica. Slika nam ju kaže, ko se poslavljata od svojih prijateljev.

POGAJANJA GLEDE NEMŠKEGA POSOJILA

Anglija bo vzela le eno četrtino nemškega posojila. Pričakuje, da bodo ostali evropski narodi posodili Nemčiji slične svote, ostalo pa Amerika.

London, Anglija, 2. oktobra. — Angleška vlada, so izjavili zakladniški uradniki, — ni pripravljena investirati več kot deset milijonov funtov v štirideset milijonov funtov obstoječe nemško posojilo, na temelju Dawesovega načrta.

Anglija pričakuje, da bodo Švedska, Holandska in Švica prispevale nekako pet milijonov funtov, Francija in Italija vsaka po dva milijona funtov, in Belgija en milijon funtov. Na ta način bi ostalo še približno dvajset milijonov funtov za Združene države.

V teku desetih dni bo sestanek zaveznikov in ameriških izvedencev razpravljalo o kompliciranem problemu razdelitve reparacijskih anuitet na temelju Dawesovega načrta med zavezniki in Združenimi državami.

To bo ugledilo pot za sestanek finančnih ministrov, kot je bilo dogovorjeno na londonski konferenci. Ta sestanek se bo najbrž vršil koncem tekočega meseca ali v pričetku novembra meseca.

London, Anglija, 2. oktobra. — Dr. Hans Luther, nemški finančni minister, je dospel večeraj semkaj, da se udeleži kot nemški zastopnik pogajanj, katera je vodil dr. Hjalmar Schacht, ravnatelj nemške državne banke, z angleškimi, ameriškim in kontinentalnimi bankirji v zvezi s potrjanjem nemškega posojila v znesku štiridesetih milijonov funtov, kot določeno v reparacijskem načrtu Dawesa.

GORKI JE V ITALIJI

Nepolj, Italija, 2. oktobra. — Znani ruski pisatelj Maksim Gorki, o katerem so te dni listi poročali, da leži smrtnobolan v nekem meranskem zdravilišču, se nahaja v vili Masso pri Sorrentu popolnoma zdrav. Pri njem sta sin in sinaha.

Gorki piše nov roman katerega upa skonečati do novega leta. Koncem oktobra bo odpotoval v Amalfi.

SLAVNI NEMŠKI ZDRAVNIK UMRL

Berlin, Nemčija, 2. oktobra. — Tukaj je umrl v starosti 68 let profesor Rotter, glavni operater v St. Hedwigs bolnišnici. Njegove spretne roke in mirni živec so bili znani med zdravniki po vsem svetu. Samo na slepem črevesju je operiral 40.000 oseb.

KANCELAR SE POGAJA Z NEM. MONARHISTI

Voditeljem monarhističnega gibanja je obljubil, da bodo postali ministri, ako se izrečejo za monarhijo. Nemčija bo pristopila k Ligi.

Berlin, Nemčija, 2. oktobra. — Nemški voditelj je jako vznemirja vprašanje, če bodo nemški nacionalni zastopniki v Marxovem ministru ali ne. Ker je večina nemške nacionalne ljudske stranke glasovala za Dawesov načrt, ter ma s tem zagotovila sprejem v državnem zboru, imajo nacionalci pravico zahtevati par sedežev v ministru. Vlada je pa v škrepih, ker noče izgubiti podpore socialistov. Zaenkrat se ve zagotovo, da Marx ne bo vzel v ministru Tirpiza, ki je še vedno jako sovražen vsled bojevanja s podomskimi čolni, brez dvoma bodo pa morali priti v poštev drugi kandidati nacionalne stranke.

Edino, kar zahteva Marx od njih je, da bi se izrekli za republiko in da bi že vsaj navidez prenehali s svojo monarhistično propagando.

V vladi bodo dobili par sedežev tudi socialni demokratje, vsled česar bodo komunisti popolnoma izključeni.

Kanceler Marx je izjavil, da bo Nemčija vstopila v Ligo narodov, pa naj ji je zagotovila nevtralnost ali ne.

Proti pristopu Nemčije k Ligi narodov so posebno liberalci.

DELAVCI NISO ZADOVOLJNI Z ZVIŠANJEM PLAČE

Webster, Mass., 2. oktobra. — Štrajkujoči tkalci so na velikem zborovanju sklenili, da dvanajst odstotno povišanje plač, ki ga jim nudijo gospodarji, nikakor ni za dostno.

Vršila se bodo nadaljna pogajanja.

NEMCI ORGANIZIRAJO PERZIJSKO ZRAČNO SLUŽBO

Berlin, Nemčija, 2. oktobra. — Perzijski ministrski predsednik Riza Kahn je sklenil z neko nemško družbo pogodbo glede organiziranja perzijske zračne službe. Med Baku in Engeli bo uvečena zračna poštna zveza.

ČAŠČENJE PRINCA

Tekom bivanja princa iz Walesa v Združenih državah je bilo objavljanih o njem v ameriških listih 6120 člankov. Te članke so sedaj spravili v posebno knjigo, ter slednjo poslali v London. Knjiga tehta 325 funtov.

LAŽI - POLICIST JE BIL VODITE J GANGE

Laži-policist načeluje banditski tolpi. V neki barvlni napravi v Bronxu si je pridobil s svojo uniformo vstop v napravo ter spustil nato noter svoje tovarije.

Sedem banditov, kojih eden je oblečen v uniformo policista, je v četrtek zjutraj z nastavljenimi revolverji odneslo za \$15.000 vrednosti surove svile iz neke barvilne naprave na Lafayette Ave v Bronxu, par ur potem ko je pet mož prišlo ter odvedlo nekega šoferja tovornega avtomobila v Elmhurst, L. I., kjer so ga banditi vrgli iz avtomobila.

Nadaljni banditi so se odpeljali s tovornim avtomobilom, ki je bil poln blaga v vrednosti 100 tisoč dolarjev.

Dva nadaljna roparska napada je vprizorilo sedem mož tekem poznega popoldne in večera in vsled tega je v celem sedemnajst banditov, katere išče sedaj policija, posebno v krajih, ki so znam kot blogi in zbirališča zločincev.

Laži-policist je prišel k vratom barvilne naprave v Bronxu ter potrkal. Štirje uslužbenice v notranjosti so videli njegovo uniformo ter odprli. „Policist“ je držal v vsaki roki revolver, s katerim je kril uslužbenice. Nato je pomignil svojim petim tovarišem, ki so vstopili, vzeli svilo ter jo pričeli znašati na truck, ki je čakal zunaj. Nato je eda sedmorica izginila.

Napad na truck s svilo se je završil na devet in dvajseti cesti, med osmo in deveto Avenue, zelo prometnem delu mesta in pred očmi številnih, ki pa niso vedeli, kaj pomenja vse to.

Bernard McGoey, šofer truka, je bil dvignjen s sedeža in banditi so ga naložili na avtomobil ter odvedli v Elmhurst, L. I., kjer so ga brez vseh ceremonij vrgli iz avtomobila ter se odpeljali. Banditi so mu najprvo zvezali roki in nogi, a pozneje so mu prerezali spona na nogah, da je mogel hoditi.

Znašel se je na temni cesti ter spoznal, da je na Colonial in Corona Avenues, v Elmhurstu. Stopil je v neko garažo, odkoder je bila poklicana policija, ki pa ni mogla najti nobenega sledu.

Tudi ukradeni truck z dragocenim tovorom je izginil brez sledu.

PRETEPAČA FIRPA NE BODO DEPORTIRALI

Priseljeniški komisar Curran je umaknil postavno postopanje proti argentinskemu boksarju Firpu, vsled česar možak ne bo deportiran. Obtožen je bil, da je privedel lansko leto sem neko žensko v nemoralne svrhe.

36 DRAGOCENIH KONJ ZGOBELO

Chico, Cal., 2. oktobra. — Neki železniški voz, v katerem se je transportiralo šest in trideset presočih konj cirksa Barnes, je pričel goret. Konji, ki predstavljajo vrednost \$100.000, so pri požaru zgoreli.

VELIKANSKI TAJFUN V GUAMU

Guam, 2. oktobra. — Velikanski tajfun je uničil trideset hiš domačinov ter povzročil na vladnih poslopih za dvestotisoč dolarjev škodo. Kolikor je dosedaj znano, ni noben človek izgubil življenja.

MLADI ROOSEVELT JE PROTI KLANU

Republikanski kandidat za mesto newyorškega gubernorja se je odločno izrekel proti tajni organizaciji. — Velika demonstracija v Oyster Bay. — Nekoliko zgodovine republikanske in demokratske stranke. — Demokratska stranka je naložila New Yorku ogromno breme. — Kaj bo storil, če bo na krmilu.

Oyster Bay, L. I., 2. oktobra. — V nayzočnosti tako velike ljudske množice kot je že leta in leta ni videl tukajšnji kraj, je bil večeraj zvečer Theodore Roosevelt mlajši obveščen, da ga je nominalni republikanski državni konvent kandidatom za mesto gubernorja v New Yorku. Razven republikanskih voditeljev iz vseh delov dežele so bili na licu mesta tudi sosedje Roosevelta, ne glede na to, kateri stranki pripadajo.

V svojem sprejemnem govoru je obljubil Roosevelt varčevanje v državnem gospodarstvu, obsodil Ku Klux Klan ter se zavzel med drugim za varstvo delavcev, zgradbo nadaljnih podzemskih železnic ter razširjenje ženskih pravic.

Nominacijski nagovor je imel polkovnik Donovan iz Buffala. Pozval je gubernerskega kandidata, naj dvigne vojni klic za mladino, naj se strne krog dobre vlade. „Vaša naravna dedščina je bil dar,“ je rekel Donovan, „da razumete navednega moža ter se smatrate enakim njim.“

Roosevelt je nato govoril z verande svoje hiše, ki stoji približno eno miljo od Sagamore Hill, kjer se nahaja dom njegovega očeta. Zahvalil se je najprvo za mnogobrojno udeležbo ter za poklonjeno mojo čast ter pričel nato razlogati zgodovino republikanske stranke in tudi zgodovino demokratske stranke, z ozirom na narod in na posamezne države.

Glede demokratov je rekel med drugim:

„Pred štirimi leti so skušali demokrati potegniti to deželo v čno povsem neamerikansko Ligo narodov, ki bi potegnila naše otroke in naše vnuke v zmede evropske diplomacije. Glasilo se je, da bi se zgodilo to v interesu miru. V resnici pa je bilo v interesu vojne. To je bilo fantastično obnašanje. Mi vedno simpatiziramo s trpljenji vseh narodov. Pomagamo jim, kjer le moremo. Istočasno pa moramo ohraniti svojo neodvisnost in neodvisnost svojih otrok in Ameriko moramo upoštevati v prvi vrsti. Mi republikanci pa smo v nasprotju z demokrati, sklicali razoroževalno konferenco, prvo uspešno konferenco take vrste na svetu. Republikanska stranka je preprečila poskuse demokratov, da izroče to deželo roparstvom diplomatov Evrope zaslepljene od vojne.“

Roosevelt je govoril tudi o državnih zadevah ter rekel: —

„Milijone dolarjev, za katere je demokratska stranka zvišala izdatke države New York, morajo plačati mali ljudje. V interesu malega moža in njegove družine bom skušal skrčiti državne izdatke, če bom izvoljen.“

INDIJSKI VODITELJ SE ŽE ŠESTNAJST DNI POSTI

Calcuta, Indija, 2. oktobra. — Indijski voditelj Gandhi se je začel pred šestnajstimi dnevi postiti, ker misli, da bo s tem postom uravnal spor med Indijci in mohamedanci. Kljub temu, da že šestindvajset dni ni užil nobene jedi, se primeroma dobro počuti.

SODNIK CAVERLEY JE NEVARNO ZBOLEL

Chicago, Ill., 2. oktobra. — Sodnik Caverley, ki je bil obsodil Leopolda in Loeba na dosmrtno ječo, se nahaja v tukajšnji Merye bolnišnici. Njegovi živec so tekom procesa izvanredno trpeli. Svoje službe ne bo mogel opravljati pred koncem oktobra.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:
JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$14.80 2000 Din. — \$29.40 5000 Din. — \$73.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje „Poštni čekovni urad“.
ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir ..... \$ 9.90 500 lir \$23.75
300 lir ..... \$14.55 1000 lir \$46.50
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opatici in Zadru.
Na poljativu, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.
Vrednost Dinarjem in Liram sodaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računanja po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.
POŠILJATVE PO BRZOKAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687.

GLAS NARODA

SLOVENE DAILY

Owned and Published by
Gwynne Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President   LOUIS BENEDIC, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Če se ne volja list za Ameriko	Za New York za celo leto	07.00
in Kanada	Za pol leta	03.50
Če se volja list za Ameriko	Za inozemstvo za celo leto	07.50
in Kanada	Za pol leta	04.00

Subscription Yearly 05.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedeli in praznikih

Dopolnjen brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošlje po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se mahi tudi prejšnji bivališki naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
No. 1

11 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2797

ZASTONJ

Če hočete vedeti, kako kuhati z Bordenovim Evaporiranim Mlekom, nam pošljite ta oglas zaen s svojim imenom in naslovom, in mi vam bomo poslali knjigo navodil, kako je treba pripravljati najokusnejša jedila.

Borden's Evaporirano Mleko ne stane več kot druge temeljne vrste mлека, toda za seboj ima garancijo in čistost, okus in svežost, za katero so se Borden's zavzemali iz leta 1857.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BLDG. NEW YORK

Peter Zgaga

Nemška Avstrija je dobila nov denar. Šiling se mu pravi. Desetisoč avstrijskih kron je za en šiling.

Ko so bile pod krilom nemške Avstrije Čehoslovaška, Jugoslavija, Poljska, dobršen del Romunske in provinice drugih narodov, je nemška Avstrija še precej dobro s kronco izhajala.

Toda brez teh dečeta si tudi s šilingom ne bo dosti na boljšen.

*

Dne 8. oktobra bo odplul proti Ameriki največji vodljivi zrakovplov Zeppelinovega tipa ZR-3.

Napravili so ga Nemei. Ko bo plul preko francoskega ozemlja, bo Francozem brez dvoma težko pri srecu in se bodo kesali, da je bil mir sklenjen že meseca novembra leta 1918.

*

Oh, kako čudni so ljudje.

Zadnjič sem prišel po opravih v slovensko hišo. Naši ljudje so sploh postrežljivi, in gospodinja ni vedela, kako bi mi postregla.

Ko je dala beseda besedo, je strahoma prinesla gospodinja na mizo kozarček žganja.

Pokusil sem, bilo je izvrstno, in sem pohvalil gospodinjino, da imajo dobro robo doma.

— O, ne, — se je pričela izgovarjati, — moj brat ga je prinesel. — Ali mogoče poznate mojega brata?

— Seveda ga poznam, — sem odvrnil.

Tedaj je izprevidela, da je rekla preveč.

— Veste, — se je opravičevala, — pa tudi moj brat ga ne dela sam. Forman mu ga je dal v šopu. Ze od lanskega leta ga imamo.

Ko sem se poslavljaj, je sneta gospodinja moj klobuk s kotlička, ki se je šopiril v kotu ter me valabila, naj ja še kaj pridem naokoli.

*

Ko se bo angleški prestolonaslednik vrnil v London, mu bodo izročili izvanredno knjigo.

Newyorško časopisje je namreč toliko pisalo o angleškem princu, ko se je mudil v New Yorku, da so že slehernega ušesa bolela. Takozvana "visoka" družba je najela par urednikov, ki so izrezali iz newyorških listov vse, kar je bilo pisano o princu in nalepili izrezke v knjigo, ki je debela 500 strani.

Zanimivo bi bilo stati poleg, ko bo princ knjigo prelistal in morebiti tudi prečital.

Če bo princ vzklikni, ko bo knjigo prelistal "O, ti prokleti osli!", je princ jako pameten človek.

*

Na republikanskem tiketu kandidira v državi New York Rooseveltov sin za gubernerja.

Sklicuje se na sloves svojega očeta in skuša prodreti pri volitvah. S svojo kandidaturo bo preizkusil, koliko zastarelih idej je v newyorških volilcih.

Ako bo izvoljen, bo to jasno znamenje, da volilci verujejo v prestolonasledstvo kot naprimer veruje newyorški slovenski dohtar Polona.

Pameten človek pa ne bo vprašal, kdo je bil kandidatov oče in kakšen je njegov sin.

Kandidata bo pretehtal in prečnil ter mu bo oddal glas, če ga bo santral zmogelna in vrednega. Osnobnost pokojnega Roosevelta je bila tako tipična in pristno ameriška, da se vsak strahovito osmeši, kdor ga hoče posnemati, pa magari, da je to njegov rodni sin.

Sin velikega Lincoln, ne vem, če še živi — svoj čas je bil predsednik neke velike železniške družbe v Chicagi, je najboljši proslavil svojega očeta s tem, da si ni upal v javnosti izgovarjati njegovega imena in mu ni niti na misel prišlo, da bi se mu prisposodiljal.

*

Zima se bliža.

Večina rojakov naj si preskrbi dovolj premoga.

Nekaterim bom pa jaz véasih zakuril, da jih v največjem mrazu ne bo zeblo.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena 1. 1898   Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN COVERN, 412 — 12th Ave, East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg, 608 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 627 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priitobe naj se pošilja na predsednika parotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na oblihen pristop. Kdor želi postati član te organizacije naj se zgleda tajnika bilančnega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

BREZ KOMENTARJA

Prijatelj našega lista nam piše: —

Ko si izbir ačlovek tovariša, si izbere takega, da je ponosen nanj, da se lahko postavi z njim pred vsem svetom ter da se ga nikjer in ob nobeni priliki ne sramuje.

Tak prijatelj ceni v javnosti svojega prijatelja bolj kot samega sebe.

Obstoji pa še neke druge sorte prijateljstvo, ki je v vseh ozirih zagonetno, ki ni naravno, pa vseeno dobro nese.

To je prijateljstvo med neodkritosrčnejši, kojih vsak ima svoje skrite namene, pa je v njihovem svetem interesu, držati skupaj in varati javnost.

Taki prijatelji delujejo po natančno začrtanem programu v skupno in medsebojno korist.

Trije taki so tudi med ameriškimi Slovenci v Ameriki. Pater Koverta je uvidel, da ni toliko vreden, da bi dal pošten ameriški Slovence nanj pol solda.

Ker je dober trgovec, si je začel izbirati zaveznike. Najprej mu je sedlo na limanice Glasilo slovenske katoliške organizacije.

S tem sredstvom si je zasigural precejšen krog Slovencev, ki vsled pravil svoje podporne organizacije ne morejo biti proti njemu.

Ker mu je bilo pa to premalo, in ker mu je denar vsakega rojaka dobrodošel, pa naj bo rojak katoličan, svobodomislec ali karkoli bodi, je dal ustanoviti v New Yorku nekako neodvisno glasilo ("Naš Dim"), katero se dostavlja brez javnega dovoljenja čikaškega frančiškanskega komisarjata.

Ta trojica tvori prijateljsko vez, kakoršno sem zgoraj omenil.

Pri tem je najbolj značilno, da se vsi trije listi — "Edinost", "Glasilo" in "Naš Dim" vzdržujejo takorekoč iz ene malhe in da se ti trije listi v javnosti tako strašno sramujejo drug drugega.

Peter ni bil Jezusa tako temeljito zatajil kot taji ta čudna trojica svoje medsebojno prijateljstvo.

Koverta daje Majku Cigaretu navodila, pri tem bi pa nikdar javno ne priznal, da je prijatelj in duševni vodja tega duševnega nadslabiča.

Majk Cigare se papagajski izgovarja članom, da kot urednik katoliškega lista katoliške Jednote ne more drugače prepisovati kot mu pravila vevlavo.

Bolj kot vsak gad svoje noge, pa taji svoje zveze s Koverto.

Lastništvo "Našega Dima" je svojega čikaškega krvnega brata napram naprednemu slovenskemu elementu v Ameriki tako nesramno zahtajilo, da ga niti cucek ne oslini.

Kovertove pristaše pa vabi v svoj krog, češ, saj smo si žlahta, saj smo si ero.

Pred javnostjo taje drug drugega, njihovi cilji in nameni so pa isti.

Da niso prav posebno pošteni, ve že marsikdo in bo sčasoma vsakdo izvedel.

Če so njihovi cilji pošteni in če je res nesebičnost v njihovih namenih, naj povedo javno ameriškemu narodu, kaj so in čemu je namenjena ta zveza, katere jih je v javnosti sram.

V tem slučaju bo narod svojo zinil.

In naj bodo prepričani, da se narod le redkokdaj moti.

Iz Jugoslavije.

Napad na zaljubljeni parček v Zagrebu.

Dne 16. sept. nekako okoli 1. ure zjutraj se je vračal invalid Stefanović s svojo zaročenko in gostilne v Novem Naselku pri Zagrabu. Oba mlada človeka sta namreč nekaj časa sedela na trati poleg tvornice tekstilnih izdelkov na Zavrtnici. Približal se jima je monaterski pomočnik Rok Zegota in legel je v trvo. Ko ga je Stefanović vprašal, kaj pravzaprav hoče, naker je Zegota pričel kričati: "Tvoja punca mora biti še nočoj moja!" Stefanović ga je opozoril, da naj ne govori neumnosti. Šegota je nato vstal in se oddaljil, čez nekaj časa pa se je vrnil v družbi štirih mladeničev. Trije od njih so navali na Stefanoviča, ga pretepili in vrgli čez podrug mater visok plot. Ztefanović je vstal in odhitel po pomoč. Medtem pa so neznanji napadalec odvedli devojko. Šegota ji je z robcem zamašil usta, naker so jo vlekli do železniskega tira in jo slorabili. Ko je prišel Stefanović kasneje z drugimi ljudmi na pomoč, so napadalec pobegnili; devojka je bila nezavestna. Policija je takoj drug dan aretirala Šegota, ki pa svoje dejanje zanika in trdi, da so devojko napadli in zlorabili štirje mladeniči, ki jih ne pozna. Pri njem so našli robec Stefanovičeve zaročenke. Oddan je bil sodišču, dočim je policija ostalim napadalcem za petami.

Orožnik je ubil nasilnega pijanca.

Kočijaž Luka Zdravkovič, stanujoč v Ratarski ulici v Beogradu, je prišel pred dnevi pijan domov in je pretepel svojo ženo in hčerko. Na pomoč je bil pozvan orožnik Obrad Mihajlovič na kate-rega je pijani Zdravkovič navalil in mu hotel odvzeti puško. Med ruvanjem pa se puška nenadoma sproži in krogla je zadel Zdravkoviča v trebuh. Bil je takoj mrtev.

Slička iz življenja v Trstu.

Amalija B. ki je rodom iz Milje pri Trstu in stara 15 let, služi v Trstu pri neki družini za služkinjo. V nedeljo se je Amalija peljala s parnikom domov v Milje in se je potem zvečer z zadnjim parnikom vračala v Trst. Amalija je za svojih 15 let prav krepko razvito dekletce in lahna poletna obleka je bolj razkrivala kot pa za-

Dr. ing. Kasal iz Ljubljane so krasni in pričajo o veliki sposobnosti strokovnjaka za betonske mostove. Letošnja vinska letina bo bolj slaba, ker je palež umičil skoraj polovico pridelka.

Prav lepo sliko belokranjske svatbe je naslikal akadem. slikar Maksim Gaspari za ljubljanski muzej po naročilu našega rojaka g. ministra n. r. Dr. Županiča. Slika predstavlja prizor, ko se vsujejo veseli pirkini iz cerkve. Na sliki je čez 60 oseb, ki so vsi v starinskih nošah. Slika bo pravi kras za muzej in lep spomin na Belokrajino, kjer narodna noša precej pojemuje.

Novice iz Slovenije.

Težka nesreča na cesti.

Te dni je peljal šofer konzervne tovarne na Vrhniki Avgust Kogoj s tovornim avtom po Simon Gregorčičevi ulici v smeri proti Gradščeni. Ko je pasiral Igriško ulico je pridrvel na kolesu proti njemu orožniški narednik Anton Čučej in se zaletel naravnost v avto. Kogoj se je hotel umakniti na desno proti Rimski cesti a je bilo že prepozno. Čučej je zgrabil pri avtomobilu za hladilnik, kolo pa se je že trlo pod kolesi težkega avtomobila. Kogoj je poskušal nato avto ustaviti, kar pa ni šlo tako naglo in je ta vlekel nesrečnega nekaj metrov s seboj. Končno se je šoferju vendarle posrečilo vozilo ustaviti in dvigniti narednika, ki je bil močno ranjen na desnem seneu. V bližini stanujoči primarij dr. Tičar je nudil poškodovanemu prvo pomoč. Ugotovil je, da si je Čučej pretresel možgane ter se ga je takoj prepejal v bolnico. Njegovo stanje je jako nevarno in se je bati, da bo poškodbam podlegel.

Zdravstveno stanje mesta Ljubljane.

Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane v času od 7. do 13. sept. izkazuje to-le statistiko: umrlo je 29 oseb, 13 moških in 10 žensk. Smrtni vzroki: življenjska slabost 1, jetika 1, škrlatica 1, zastupljene rane 1, srčna hiba, bolezn žilja 3, drugi naravni smrtni vzroki 13, slučajne smrtne poškodbe 2. Med tem časom se je rodilo 21 otrok, 10 dečkov in 11 deklic. Naznanjene nalezljive bolezni: škrlatica 2 slučajja.

Elektrifikacija Ptuj.

Mesto Ptuj dobi v kratkem električno razsvetljavo. Električni zadržki se je po dolgotrajnih pogajanjih posrečila ugodna rešitev elektrifikacije. Gradnja električnega omrežja je prevzela tvrdka "Transformator" v Ljubljani, ki je stavila najcenejšo ponudbo. Tudi potrebna finančna sredstva za zagotovljena in se bo torej z delom lahko takoj pričelo. Najkasneje v šestih mesecih bo električna razsvetljava v občinah Ptuj in Breg že funkcionirala.

Smrtna kosa.

V Novem mestu je umrl posestnik in trgovec (Mihael Mramor, star 60 let.

Kaznovan tat.

Potniki, ki so prispeli 17. sept. zjutraj iz Brežic v Maribor, so pripovedovali, kako slabo se je godilo tatu, ki je v Brežicah proti jutru zlezel skozi okno kolo-dvorske restavracije v sobo, kjer je prenočevalo več živinskih prekopavalec, ki se je zbudil, zgrabil tatu in ga začel z vso silo pretepati. Pri tem so se zbudili še ostali njegovi tovariši, ki so vsi porvrsti malopridneža pretepli, nasled pa privezali k drevesu pred kolodvorom. Šele došli orožnik je zjutraj rešil tatu iz neprijetnega položaja.

Grd zločin v Subotici.

V Subotici je bil prijet neki Josip Slezak, ki je zlorabil 9 letno deklic, hčerko gospodinjice pri kateri je stanoval. Slezak je deklicetudi spolno okužil.

Dopis.

Iz Belokrajine.

Naša adlešička fara je slovela že od nekaj zaradi svoje rodovitnosti. Letos pa je v tem pešebna sreča in pred kratkim so rodile 4 žene dvojčke, kar se ne zgodi v vsaki fari in vsak čas. Belokranjski pregovor pravi, da to ni slabega leta glasa. Letošnja šolska vpisovanja kažejo najmanjšo število otrok kot posledico vojne. Kasneje jih bo pa zoper vedno več. Na kmečkem taboru na Bledu so se adlešički tamburaši imenitno postavili. Bili so v svojih starinskih slikovitih nošah in prav prijazno sprejeti. V Ljubljani so zasvirali pred Peršernovim spomenikom ob priliki poklo-

nitve kmetske mladine poskočno kolo. Vsi navzoči poslanci in vsi navzoči slovanski gostje so zagibali kolo. Bila je prav peštra slika. Na Bledu so naši dečki odnesli nagrado za noše.

Kakor čujemo so se Žuničani prav resno zavzeli, da nam pomagajo zgraditi potrebni most. To je prav lepo in še enkrat prosimo, da ubirajo pridno prispevke v ta namen. Postavili si bodo prav lep spomenik, ki bo stoletja pričal o ljubezni naših ameriških rojakov do starega kraja. Imena prav požrtvovalnih rojakov bomo dali vrezati v kamenito ploščo in jo vziidati v most.

Narči, ki jih je izdelal g. prof.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTITI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zjamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslonha za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

O razmerah v stari domovini. Poroča Fr. S.

Okoli poldne smo dospeli v Rogoško Slatino ter se ustavili v hotelu "Pri Pošti", kjer smo imeli dobro kosilo za zmerno ceno.

Rogaška Slatina je zelo vabljiv kraj. Lepe so hiše in hoteli, ulice zelo snažne, posebno pa je lep zdraviliški park z nasadi. Ob parku je zelo lep zdraviliški hotel in drugi hoteli so vsi zelo moderni. V parku so lope, kjer izvira rogaška kislava voda, ki je nadaleč znana.

Na železnicah bolni ljudje se hodijo tja zdraviti, da pijejo pri izvira kislavo vodo, a imajo tudi dijetne predpise od zdravnika. To vodo pa tudi napolnjujejo v steklenice in izvažajo na vse strani. Posebno je dobra ta kislava voda, če se pričneš k vinu, posebno belemu. Rdeče vino pa napravi temno.

Govoril sem s starejšim gospodom iz Slatine in se pohvalno izrekal o vsem, a mož mi je rekel, da vse to, kar vidim, je posledično od stare deželne vlade iz Grada, ko je še nemštvo vladalo. Takrat so imeli dober smisel za take naprave. Slatina pa ima tudi zelo lepo okolico za šetalec in povsodi lepe steze.

Iz Slatine smo se podali z avto proti Zagrebu. Pot mi bila posebno dobra, a vendar smo jo dobro prevozili. Povsodi je bilo videti lepo sadno drevje z obilnim sadjem. Ko smo dospeli na Hrvaško, je bilo takoj opaziti veliko razliko na ljudeh in v gospodarstvu.

Tudi na Hrvaškem je bilo dosti sadja, toda češplje so slabo vspevale. Poljedelci so marljivo otavo pospravljali, ob potih pa smo opazili cele trope gosi in puranov. Popoldne smo dospeli do Podsedca, kjer se je pričela zelo slaba in zanemarjena pot. Voziti je bilo treba počasi in previdno, da se ne bi ves avto pokvaril.

Dospetvi v zagrebško predmestje, nas je ustavil mož pravice s puško na rami in plačati smo morali pet dinarjev cestarine za tako slabo cesto.

Tako smo počasi vendar dospeli v Zagreb. Čudno se mi je zdelo, da so bili nekateri policaji oboroženi s puškami, drugi pa zopet samo z revolverji in malo palice. Prijazni so bili ti ljudje in so radi povedali, kam kreniti po ulicah.

Zagreb je lepo živahno mesto, posebno je lep Jelenačev trg. Ulice so bile zelo živahne, promet je velik, poleg tramvajev mnogo voz in avtomobilov. Lepe so trgovine, a čifuzem dobro razpasen. Banke imajo veličastna poslopja. Hlco so uprav popravljali in na novo tlakovali. Bila je za obči promet zaprta.

Hotelov pa v Zagrebu ni na razpolago, in kjer smo vprašali za prenočišče, povsod je bilo zasedeno. Iti bi morali na stanovanjski urad, da bi nam odkazali stanovanje po raznih privatnih hišah, kar pa nam nikakor ni ugajalo in odločili smo se takoj po večerji zopet odriniti proti Sloveniji.

V Zagrebu grade sedaj pač velik hotel blizu kolodvora, ki bo mogoče za nekaj časa zadostoval, a nikakor ne za dolgo, ker se mesto zelo hitro razširja. Tudi v Zagrebu ni bilo videti postaviti oficirjev ali vojaštva, dočim je bilo po vojašnicah obilo vojaštva, kar ima gotovo svoj vzrok namreč — politika Hrvatov z Radičevom na čelu.

Na Hrvaškem bi se dalo marsikaj dobrega ukreniti, ali kaj, ko se več politizira, nego pozitivno dela. Ko je bila Hrvaška še pod madžarskim jarmom, je imela veliko lepše in boljše ceste in marsikaj je bilo boljše, nego sedaj, ko je osvobodena. Toda po nazoru politikavev Radičevega kova še ni prav osvobodena in hoče svojo posebno pogačo.

Proti večeru, že ko smo se vozili proti Samoboru, je pričel zopet dobro liti dež. Avto je dobro vozil, ko smo dospeli čez Brežice v Slovenijo, kjer so bile ceste zopet lepe.

Precej pozno smo dospeli v Št.

Jernej, kje smo se malo okrepčali pri Majzelnu s pristnim evičkom. Konečno smo dospeli v Novo Mesto, a vsled pozne ure in dežju smo jo kar naprej ubirali proti Ljubljani.

Med potjo smo marsikaterega zajca in celo lisico prepočili. V Ljubljano smo dospeli po polnoči. Omeniti moram, kako čudne nazore imajo naši ljudje doma. Gospoda, ne vem, ali iz Ljubljane same, ali iz vse Slovenije, je kraj po darila Cekinov grad blizu Siške, nekdo last Pagliaruzijev. Grad je obširen, ima zelo velik vrt in tudi gozdne parcele. Kasneje so pa sprevideli, da slepci nimajo lastnega doma in pričeli so študirati, kako da bi tem siromakom preskrbeli nov dom. Denarna kriza povsodi, odkod vzeti par milijonov za zgradbo in upravo?

Ako bi prej malo premislili, bi bil Cekinov grad kakor naš lašč lep dom za slepce. Seveda bi morali marsikaj prenoviti, a to ne bi veljalo milijonov. Kralj pa tudi nikakor ne bi bil uzaljen, ako ne bi dobil tega gradu. Tam kralj itak nikdar ne stanuje. Ako pride v Slovenijo, gre raje v lep grad na Bled.

Ako bi hotel v Ljubljani ostati, mu je na razpolago divni deželni dvorec v Zvezdi. Uverjen sem, ako bi gospoda, ki je v dobrih stikih s kraljem, temu omenila veliko potrebnostjo za slepce, gotovo bi ta grad izročil v vzvišeni namen, in vsah skrb bi bilo konec.

Čudni so naši ljudje. Na eni strani nobel, da darujejo z obema rekama, na drugi pa tarnajo in fehtarijo naokoli.

Enako se mi zdi s trgovsko fakulteto, ali akademijo. Sedaj bi radi imeli lepo, drago stavbo za ta zavod, kateri bi veljal 12 do 13 milijonov dinarjeve. Država sama nima na razpolago denarja, enako ne dežela — Amerika naj di. Saj je tu denar na cesti, samo pobirati ga je treba, si mislijo doma.

V Ljubljani pa je veliko šol, ki imajo zelo dosti prostora, zakaj ne bi teh uporabili za to akademijo? Praktično je treba urediti se v silo, da pridejo boljši časi. Premagati se da vse z dobro voljo. V vseh šolah so prostori po 18 ur na dan prazni. Ali ne bi bilo praktično, da bi realci, recimo hodili v šolo zjutraj od 8—12, od 1 pa do 3 ure. Popoldne pa od 3. do 6, in 7. do 9, pa bi bil lahko trgovski tečaj v istem poslopu.

Z dobro voljo se da marsikaj napraviti, ali pri nas bi radi imeli za vsako stvar takoj velikanske stavbe.

Poglejmo pri nas v Ameriki. V New Yorku hodijo dijaki po dnevu in zvečer v šolo, posebno letos, ko je za naše univerze vpisanih 45.000 dijakov. Vsi bod študirali v porazdeljenem času.

Kdor ima pravo voljo učiti se mu bo konečno vseno, ali se uč dopoldne, ali zvečer, ali v lastni stavbi, ali najeti. V domovini je vse nobel, a vse na drug račun.

V Ljubljani sem se mudil le tepar dni in obiskal razne banke, katerim sem sklenil ožje trgovsko poslovanje. 25. avgusta sem pa odpotoval v Trst zaradi raznih bananih poslov.

V Trstu smo bili zelo iznenadeni, ker v nobenem hotelu ni bilo dobrih prenočišč. Dasi smo vprašali v 20 hotelih, nikjer ni bilo prostora. Hladno vreme v gostih pokrajinah je prignalo ljudi na Adrijo, kjer so čakali parnike in se odpeljajo v solnčnato in toplo Dalmacijo. Vendar smo dobili stanovanje pri sorodnikih za eno noč.

V Trstu ni več iste živahnosti, kakor pred vojno. Odršen je Trst politično, kakor so želeli že davni irredentisti, gospodarsko pa je zelo prizadet.

Iz Južne Italije se je naselilo veliko število delavcev in so radi ceneje delavne moči izpodrinili stare delavce. Tudi mnogo drugih italijanskih špekulantov je po praznini prihitelo v Trst in pokupilo za precej visoko ceno razna podjetja, katera pa sedaj prodajajo

v veliko izgubo. Kot vidijo, so se z "odrešenjem" Trsta dobro prevarali. Slovenski živeli so precej zatrti, kadar pa gre za kupčijo, zna marsikdo slovensko.

Tako sem naletel na izvoščeka, ki je dobro govoril slovensko, ko je nas čul govoriti. Enako je bilo z nekim natakarkjem v gostilni.

V Trstu blizu kolodvora lastuje tudi Ford veliko tovarno, a v tej tovarni samo avtomobile sestavljajo ali montirajo; razni deli pridejo po morju v Trst in tam avto sestavijo. S tem prihrani Ford mnogo na carini, ker za popolnoma izdelan avto bi moral plačati višjo carino, za posamezne dele pa veliko nižjo.

Razvaline Narodnega Doma pa še stoji kakor pred 3 leti. Z italijansko vlado se kar ne morejo pogovoriti za ceno odkodnine.

27. avgusta pa smo jo zopet ubrali s Simplon ekspresom proti Parizu, kamor smo dospeli 28. avgusta zjutraj ob 8 uri.

V Parizu je življenje zelo živahno, posebno po noči, mnogo bolj, nego po newyorškem Broadwayu, to pa mislim radi svobodnega točenja opojnih pijač. Mnogo stvari se v Parizu ceneje kupi kakor tukaj, a to zaradi nizke valute. Za dolar je bilo dobiti 15 frankov in 80 centimov.

Hrana po hotelih je dobra in za Amerikanca ni predraga. Ako si kdo dobi vestnega vodnika v Parizu, si lahko mnogo ogleda v enem dnevu, ker avto tam niso dragi. Nad 4 ure nas je vozil na okoli za 50 frankov (nekako \$3). V hotelu blizu kolodvora pa smo plačali za dve sobi s kopalščem vred po 60 frankov na dan. Seveda, v Parizu vse čaka za napitino in običajno je, da se da 10 odstotkov odračuna za napitino.

30. avgusta smo bili že zopet na parniku "Paris", ki je bil to pč zelo napolnjen, posebno 1. in 2. razred je bil razprodan. Amerikanci so hiteli domu zaradi začeta šol, razni igralci in igralke pa na svoja mesta, ker jesen je bila tu.

Voznja nazaj je trajala le 6 dni, a ni bila tako prijetna kakor v Evropi; dosti je bilo megle in bolj slabo vreme.

S potovanjem smo bili dokaj zadovoljni. Prvič glede spremembe, drugič zaradi kupčijskih zvez.

Življenje v Jugoslaviji je lepo in se pozna, da vse napreduje, počasi toda vendar le. Ako ima kdo tam \$200 na mesec dohodkov živo kakor pravi grof.

Tam se ljudje tako ne preganjajo za dolar kakor tukaj, ko vsakdo hoče drugače prekositi in tu ni iste zadovoljnosti kakor tam, kjer so ljudje zadovoljni ako kak liter vina popijejo in drugače zmerno žive.

Čudno je tudi, da v Sloveniji mora imeti skoraj vsaka žena služkinjo, ako je mož tudi nižji uradnik ali učitelj. "Milostiva" kakor pravijo tam, mora imeti služkinjo, če je tudi 20 dni mizerija v hiši in povsodi "puf".

Uradniki, to je državni in duhovniki slabo plačani, učitelji pa primeroma dosti boljše. Doma se vse sklanja in človeka trebuli bo, ko vedno čuje "Klanjan se!". Čudno, da se nihče ne prelomi od vednega klanjanja!

Politika se je zadnji čas pričela obračati na drugo stran in meribiti bo boljše, dokler ostanejo Radičevci zmerni.

Pašičev sistem je propal, a temu je Pašič sam mnogo kriv, ker je raznim strankarskim vodjem preveč dovolil in ti so ga zlorabili na vse načine. Pašič sam je mojster diplomat, zelo izkušen mož, to je dokazal ko je skupaj spravljal Jugoslavijo. Le žal, da so ga razni koritarji tako izrabljali in to nekaj zase, nekaj pa za svoje stranke in agitatorje.

Ako se bodo obrestne mere izboljšale, se bo tudi za obrtnijo, industrijo in trgovine odprla nova doba. Vse te tlači le denarna kriza in previsoka obrestna mera. Posledice so, da mora narod vse to drago plačati.

Jaz jih ljubim!

"Kadarkoli napolnim kovčeg ter se odpravim na potovanje, nikdar ne pozabim skatljie HELMARS kajti nikdar nisem bolj vesel kot če čitam list in kadim HELMARS."

Resnično veselje in užitek pri kaji cigaret vam da edinole turški tobak značilen, mil in siadak. — HELMAR turške cigarete so iz čistega turškega tobaka ter zadovolje vsakega kadilca.

HELMARS so popolnoma čiste ter so v lepenkastih skatljah, da se ne lomijo.

Kot drugi, boste z veseljem začeli kaditi turške.

Anaguros

Izdelovalci prvovrstnih turških in egiptanskih cigaret na svetu.

BOXES of 10 or 20

Razne vesti.

Potovanje okoli sveta v jadreniškem čolnu.

Te dni sta nastopila v Hamburgu dva mladenčca. Walter Grieg in Viljem Leiser, potovanje okoli sveta v jadreniškem čolnu. Zanimivo je, da hočeta na tej poti uporabiti Ren do njegovega gornjega teka in potem tudi Rensko-poljski prekop. Od Španije hočeta iti na Kanarske otoke, potem pa dalje proti zapadu. Računata, da bosta potrebovala za svojo pot štiri leta.

Tragičen konec italijanskega avijatika.

V Turinu je te dni na strašen način ponesrečil neki letalec, ki se je hotel spustiti s svojim aparatom na tla. Dospel je že čisto blizu tal in ko je hotel pristati, se je aparat zapel v zemljo, kar je imelo za posledico eksplozijo benena. Letalo je uručil plamen, pilot pa je zgorel.

Krvava drama služkinje v elegantnem londonskem okraju.

V nekem stanovanju enega izmed najelegančajših londonskih okrajev so našli ustreljena s samokresom bogatega 50letnega posestnika Alberta Joshua in čedno 20letno mladenko Mercherjevo. Resnost Joshua je bila proverbalna v celem mestnem okraju, kjer je bil tako on, kakor služkinja obče znana, in kjer je tragedija napravljala globok utis.

Kdo izmed njiju je streljal prvi,

in kski so vzroki? Skrivnost, ki je mučila večeraj in danes policijo, je pojasnjena. Našli so v denarnici gospodične nekaj pisemne, ki dokazujejo, da je imela deklica že dalj časa ljubezensko razmerje z gospodom Joshua ter je upala, da se poroči z njim. Očividno je, da je na zadnjem sestanku prišlo med zaljubljenim parčkom zopet enkrat do spora, ker je Joshua ženitev odklanjal, in deklica je ustrelila nanj, nakar je obrnila orožje proti sebi. Deklica je bila zapolena pri neki familiji kot "bona".

MANAGER PREDSEDNIKA COOLIDGE-A

William M. Butler iz Bostona je narodni predsednik republikanske stranke ter kampanjski manager predsednika Coolidge-a.

Mussolinijeva vlada na trnjih.

Italija preživlja težke dneve. Matteottijev umor še vedno odmeva v italijanskem javnem mnenju in opozicija naslanja svojo akcijo na predstoječo razpravo, ki bo v marsičem odkrila velezanimive zveze med Matteottijevimi modelci in naročniki umora, ki so se nahajali v notranjem ministrstvu. V rokah opozicije se nahajajo trdni dokumenti o tej zvezi. Matteottijev umor so striktno naročili Mussolinijevi ministri. Izpeljali so ga pokorne sluge fašistovskih idej in še več fašistovskih praktik, ki so tudi v tem slučaju menili dosledno izvajati splošne fašistovske nasilne principe in radi tega kratkomalo in brez skruplov izvršili dano povelje. Situacija v Italiji bi bila ostala neizpremenjena in bi se bila po vsej priliki razvijala nemoteno v fašistovskem pravcu, da ob Matteottijevem umoru niso storili pogreške, pogreške, koje storile so najvišji voditelji fašizma in raznega razpoloženja je stopil Mussolini. V navalu trenutnega moralnega razpoloženja je topil Mussolini v tistih dneh splošne negotovosti pred parlament in zavel stališče moralno ogorčenega državnika, ki obsoja umor in njegove storilce in ki obljublja strogo kaznovanje po točnem besedilu pozitivnih zakonov. S takim govorom je Mussolini preudiciral vse svoje naslednje delovanje, stališče fašistovske stranke napram opoziciji, ki je pograbila Matteottijev umor, da izvede voj zduženih udarec proti fašistovski ideji Italije. Priti je morala šele jaka levicarska struja, ki je Mussolinija opozorila na nevarnost položaja, na potrebno močne roke in ki je s tem nekako desavuirala Mussolinija samega in njegovo obljubo v rimskem parlamentu. Takoj nato se je razvila sodna preiskava proti Matteottijevim modelcem v popolnoma drugačnem pravcu in govorilo se je osovjet-ski konspiraciji, o socialističnih naročnikih umora in o drugih takih motivih, ki naj bi javnost speljali na led.

Opozicija je uganila šibkost momenta. Naslonila se je na interesantna stran italijanske duše, na njegovo hitro obsodbo nasilnih in krvavih obračunov, na milost in usmiljenje z vdovo ranjkega Matteottija, torej na prvinske nagone italijanskega javnega mnenja in italijanske duše. S tem je odtrgala mase in javno mnenje iz rok italijanskega fašizma in jih pridobila zase. Fašistovske ideje so doživele in ne vlečejo več. Tudi ta moment je važen. Kot tretji sledi moment intelektualnega pokreta, ki gleda na Italijo z višjega stališča demokracije in parlamentarne ideologije in ki bi rad Italijo izpremenil v moderno državo po angleškem ali ameriškem parlamentarnem vzorcu.

Ta veliki pokret vodi milanski list "Corriere della Serra" s senatorjem Albertinijem na čelu. Sploh je v zadnjih mesecih postal italijanski opozicijski tisk sila močan in pravzaprav glavni činitelj italijanskega političnega življenja. Mussolini neprestano debatira in polemizira in zdi se, kakor da gre trenutno za velik dvojni vest, življenje in idej med fašistovsko stranko in celokupno opozicijo, ki zagovarja liberalne, demokracijske, splošnodržavne in človečanske oblike italijanskega javnega življenja. Svobodoljubje in enakost vseh italijanskih državljanov, veljava zakonom za vse, mir in red notranjega življenja, liberalizem in demokratizem, to so ideje, ki družijo celokupno opozicijo.

Fašizem ne sme, kar bi hotel. Njegova akcija in svoboda se že omejuje. Omejuje si jo sam iz bojazni pred bodočnostjo. V tem se kažejo znaki njegovega propadanja in mogoče celo znaki njegovega bližnjega, prav bližnjega propada. Epepejo, vsa dejanja, ves nastop, slava in propast fašizma je za italijanske državnike nauk, nauk, kako je treba v politiki ravnanati pošteno, načelno in dosledno preko vseh zaprek, za ciljem, ki

so se postavili v skladu z narodovo dušo in z njegovo vestjo. Takladnost mora biti tu in skladnost mora odgovarjati točna, dosledna politika. Mussolini in fašizem pa danes bolehat na stari italijanski politični revmatiki nedoslednega, cinearskega in polovičnega loveja za trenutnimi akcijami in prilžnostnimi izhodi. Na taki politiki mora tudi Mussolini zanesljivo propasti. — V tem se zreali vsa težava sedanjega Mussolinijevga položaja.

Te dni se vršil pogreb fašistovskega poslanca Armanda Casalinija, katerega je umoril Giovanni Corvi s treli iz samokresa. Pogrebne svečanosti so bile napovedane za 3. uro popoldne. Dve uri pred tem časom so zbirati na trgu blizu hiše fašistovske čete. Krsto z zemeljskimi ostanki so prenesli v bližnjo cerkev. Četrto uro pred pobebrnim obredom se je pripeljal ministrski predsednik Mussolini. Duhovnik Lorentuzov je opravil običajne cerkvene ceremonije, katerim je prisostvovala tudi pokojnikova vdova. Nato se se je razvil sprevod. Na čelo so se postavili občinski kolesarji, za njim je šla mestna garda ter zastopniki vojske, več godb ter oddelek fašistov. Ko so krsto z mrličem prenesli iz cerkve na voz, so karabinerji in člani fašistovske milice službeno pozdravili pokojnika z iztegljajem roke, fašistovsko občinstvo pa je metalo cvetlice skozi okna na ulico. Med pranašanjem krste iz cerkve na mrtvaški voz, je obšla Casalinijeva vlovlo slabost. Znanec so jo morali posaditi na avtomobil.

Ko se je sprevod začel pomikati dalje, se je ob vozu razvrstila milica. Za njo so korakali karabinerji in Mussolinijevi musketirji. Za vozom je šel prvi Mussolini z nekaterimi člani vlade, za njimi pa je vozil avtomobil z vdovo in pokojnikovimi soodniki. Nato so sledili poslanci in senatorji. Prve je zastopal predsednik parlamenta Loeco, senatorje pa podpredsednik senata Perma. Sprevod so zaključile fašistovske organizacije. Venec sta vozila dva posebna voza.

Na trgu Esedra v Rimu se je sprevod ustavil. Mussolini in ostala vlada razen notranjega ministra Federzonija ter zastopniki zbornice in senata so odšli. Na trgu Tiburtina je Federzonij ustavil sprevod. Oglasila se je trobenta in poslanec Rossini, predsednik fašistovskih sindikatov, je vzel: "Fašisti na kolena!" Množica je pokleknila. Rossini je nato zaklical: "Armado Casalinii!" Fašisti so odgovorili: "Tukaj!"

Nato se je spremstvo deloma razšlo, mrtvaški voz z krsto in soodniki pa je nadaljeval pot na pokopališče. Pogrebne stroške poslanca Casalinija bo plačala občina mesta Rima.

42 dni se bo postil

znani Italijan Succi, ki se nahaja sedaj v Lilu. Zapre se v velik steklenjak in vzame seboj par litrov vode. Te dni še govori, potem pa samo dremlje in spi. Toliko časa se doslej še ni postil. Kadar prestane postno dobo, je njegovo telo mrzlo in hodi težko kakor otrok. Sedanji post je štirideseti.

Dve mesti naprodaj.

Angleška vlada bo prodala na javni dražbi dve mesti na Škotskem, Grenta in East Rig. Sezidali so jih med vojno v bližini tovarn za strelivo. Ker so tovarne prenehale z delom, so prebivalci odšli. Oglasi javljajo, da ste obe mesti imeli 30.000 prebivalcev, da imate pokrite tržnice, gasilski dom, gledališče in naravno tudi kinematografe.

Zagonetno, toda resnično.

Skrivnost gluhoemnice.

(Konec.)

Preiskava okrajnega pravdnštva je le počasi in slabo napredovala, ko je prišel nekeka jutra hišnik in strojnik šole, Joseph Ainsborough, v spremstvu detektiva Campbella, ki je bil pridelnj, slučaja ter predložil par okrvavljenih manšet, žepni robec ter otroško pištolo kot jih rabijo dečki 4. julija za streljanje. S tem je bila navidez najdena mogočeta-joča sled.

Preiskava je kmalu dognala, da so bile manšete last enega dveh dečkov, Williama ali Jamesa Fitzgeralda, sinova dobrostoječega tvorničarja, ki sta bila gluhoemni ter obiskovala šolo za gluhoemne. William je bil star dvajset, James pa osemnajst let in vsak teh je bil dosti močan za izvedenje zločina. Mladeniča nista zanimala, da so manšete last Williama ter sta tudi priznala, da je bila otroška pištola njih last, a sta trdila, da nista skrila teh stvari med premogom in da tudi ne moreta pojasniti, kako je prišla na manšete kri. Razventega pa sta zagotavljal — in to je tudi potrdila mati obeh, — da nista že več mesecev nosila takih manšet in da morajo biti del odložene obleke in perila, katero sta poslala pred par meseci v zavod, da se razdeli stvari med revnejše učence. Vsled tega niso bile te stvari že dolgo časa njih last, temveč last šolske uprave.

Povsem naravno se je osredotočil najmočnejši sum na ta dva mladeniča in pridržali so oba za postopanje pred veliko poroto. Kakorhitro sta se opomogla od strahu, sta izpopolnila svojo prvo izpoved toliko, da je bila otroška pištola, ki je bila izdelana tako, da se ni moglo z njo izprožiti prave patronne, v neki žepni torbici v garderobni sobi in da je morala biti ukradena tekom opoldanskega odmora na dan umora.

Nadaljnje izpovedi so pokazale, da je bil William Fitzgerald med dvanajsto in eno uro dne 19. februarja v neki pekarni v bližini in da je nato opazoval igranje otrok. Pek in nadzornik igranja sta potrdila ta alibi. Tudi profesor Elmendorf je nastopil za Williama ter ugotovil, da je prišel ob eni v razred in da je bil čeden in miren.

Na drugi strani pa je trdila Kitt Ward, sobarica, da je videla Jamesa Fitzgeralda zapustiti klet za premog, par ur nato je Ainsborough našel manšete, robec in pištolo. Karl Preston, pomožni strojnik, je izpovedal, kako je vzel, da je zapustil William Fitzgerald na dan umora krog ene ure klet za premog, da pa se ni nadalje brigal za to, ker ni postalo še znano, da je bil stari profesor umorjen.

Par dni pozneje je ustvaril detektiv Campbell novo senzacijo, ko je našel tekem preiskavanja šolskega poslopja na tleh poslopja za vspejančo škaflijo, ki je bila skrbno pokrita s črepinjami. Poliklial je Ainsborougha ter uvedel preiskavo. Odstranil je črepinje, ter našel v škafliji listnico profesorja Eglaua, ki je še vedno vsebovala sto in šest in trideset dolarjev, na vrhu bankovce za petdeset dolarjev. Stari profesor je imel slabost za bankovce visoke vrednosti ter je rad kazal listnice z bankovci po sto ali petdeset dolarjev. Očividno se ni nikdo dotaknil denarja, odkar ga je morale odvzeli svoji žrtvi.

Ta najdba je potrdila domnevo, da je umoril Eglaua kak učence ali tujec, ki je imel roparske namene. Nepojmljivo pa je bilo, zakaj je morilec skrnil denar na ta način.

Povsem umevno je bilo sklepanje, da sta Fitzgeralda umorila svojega risalnega učitelja ali iz pohlepa po denarju ali iz osvete-željnosti. Če je bila osveta motiv, zakaj sta se nato polastila denarja. Če pa je bil rop motiv, zakaj je skrnil morilec denarnico,

manšete, robec in pištolo v poslopju samem, kjer so morali najto te stvari? Oba mladeniča sta bila inteligentna morileca.

Policija je poiskala zavetja v novi teoriji. Vrhela je izpovedim mladeničev, da so bile manšete izdelane prej poslani v zavod in da je bila otroška pištola ukradena iz žepa Williama. Najbrž so bile stvari skrite skupaj z denarnico, da se obrne sum na Fitzgeralda. Nato je bil osumljen strojnik Ainsborough. Policija ga je neprestano opazovala, dočim sta bila oba Fitzgeralda izpuščena iz preiskovalnega zapora. Oče obeh je stavil ponudbo, da financira nadaljnjo preiskavo, ker hoče na vsak način, da se pojasni slučaj ter oprostí njegova sinova vsakega suma.

Policija je skrbno preiskala kretnje Ainsborougha na dan umora ter ugotovila, da je posloval pomoči kot strojnik ter opravljal službo v strojevnem prostoru in poslopju in da se je umaknil ob sedmih zjutraj pol stroho, v majhno sobico, ki se je nahajala skoro direktno nad ateljejem, v katerem je našel profesor Eglau svojo smrt. Ainsborough je izjavil, da je dotični dan mirno spal v svoji sobi in da ga je šele predramil ropot, katerega je povzročilo razkritje zločina. Ničesar obteževalnega mu ni bilo mogoče dokazati in oblasti so se morale zadovoljiti s tem, da ga strogo nadzorujejo v upanju, da se bo mogoče izdal s kako kretnjo ali besedo. Ničesar takega pa se ni zgodilo in končno se je pojavil um, da je bil morilec ne Ainsborough, temveč neka višje stoječa oseba v zavodu in da je spravi Ainsborough dokaze, vsled katerih sta bila osumljena brata Fitzgeralda, na povelje svojega predstopnika v skrivališče. Mogoče pa je tudi kdo drugi spravi stvari na mesta, kjer jih je moral Ainsborough na vsak način najti.

Govorice o tem novem sumu so pričele izhajati tudi v listih in v radu okrajnega pravdnštva so nekatere prikriti namigavali. Superintendent David Green je bil strogo zaskrbljen glede svojih odnosov s profesorjem Eglau in glede možnih transakcij med umorjenim ter njim in drugimi uslužbenci zavoda. Zopet pa niso našli ničesar pozitivnega in cela skrivnost je pričela izginjati v temi.

Naenkrat pa so objavili listi novo senzacijo.

Profesor Elmendorf, zadnji član fakultete, ki je videl Eglaua živega, in mož, ki je nastopil za oba osumljena brata ter se od prvega pričetka izvanredno zanimal za celo zadevo, je bil naenkrat in brez vsakega vidnega razloga odpuščen iz službe.

Okrajno pravdnštvo, policija in posebno listi so domnevali, da je ta odpust v stiku z ostrim zaslišanjem glede gibanj nekega osumljenega. Ko so bili uradniki zavoda pozvani, naj navedejo vzroke tega odpusta, niso hoteli tega storiti ter se postavili na stališče, da njih dejanje javnosti prav nič ne briga.

Okrajno pravdnštvo in nekateri drugi preiskovalni uradniki so našli zadovoljivo rešitev slučaja, katere pa bi ne mogli dokazati v sodišču, sled tega ni bilo uvedeno nikakoz kazensko postopanje in skrivnost umora je ostala nepojasnjena.

Slični motiv, namreč motiv dolžnika, je napolnil svoj čas tudi profesorja Websterja, da umori dr. Parkmana. Ta motiv velja najbrž tudi v tem tem slučaju ter se je tiskal neke odlične osebe, ki je bila v tesnih stikih z zavodom. Ker pa ni bil tukaj nikdar aretirani, procesiran ter spoznan krivim, nam ni mogoče navesti tukaj njegovo ime.

Zima na prostem je boljša kot poletje. Ugrizniti vas more le mraz.

KIP ANGLEŠKEGA PRINCA

Newyorški kipar Alexandre Zeitlin je dovršil kipec angleškega princa ter ga poslal predsedniku Coolidge-u.

Nemčija po odobrenju londonske pogodbe.

Pa napetem pričakovanju, po vseh strank, Nemčija bi se iznebila oficijelnih in zakulisnih parlamentarnih debat ter pogajanj, ki so trajala ves teden, po škandalih in pretepih v nemškem državnem zboru, je zbornica 30. avgusta odobrila londonski sporazum, ki so ga drugi dan v Londonu ratificirali vse zainteresirane države. Evropa in ves ostali svet si lahko začasno odahneti, ker je formalno in pravno rešeno nemško reparacijsko vprašanje. — Začasno, pravimo, zakaj, način, po katerem je državni zbor sprejel ta sporazum, in še ne rešeni važni mednarodni problemi odvarjajo novo dobo napatosti in Evropi, ki izvira iz notranjega političnega položaja v Nemčiji in nove orientacije evropski politiki sploh.

Na zadnjem, teden dni trajajočem zasedanju nemškega državnega zbora je vlada predložila več zakonskih osnutkov, ki se tičejo londonskega sporazuma. Za vse te osnutke, izvzemši onega glede izročitve državnih železnic privatni akcijski družbi, je glasovala vladna koalicija s socijalnimi demokraci, proti pa komunisti in obfrakciji nemških nacionalistov. — Ti osnutki so postali zakoni tudi brez glasov zedinjene opozicije, ker je bilo potrebno samo parlamentarna večina. Ali slučaj z zakonom o nemških državnih železnicah je bil zelo težak, ker je morala glasovati za ta zakon dvetretjinska večina. In ker ni mogla vlada dobiti te večine brez nacionalistov, ki so pa številu najmočnejša skupina v parlamentu (106 poslancev), je stala Nemčija pred alternativno: ali odkloniti ratifikacijo londonskega sporazuma s prespektivo, da bo državni zbor razpuščen, za kar je bil državni kancelar zasilje bil prisiljen odgovoriti zasedanju gural soglasje prezidenta republike že 28. avgusta, ali pa odobri londonski sporazum s pomočjo nacionalistov, da se reši državni zbor pretečega razpusta. Zakonski osnutek o državnih železnicah je bil uzakonjen po zaslugi taktike nemških nacionalistov, ki so mesece in mesece svedeno obetali, slancev je glasovali za zakon o da ne bodo dovolili zaslužiti svojih državnih železnicah. Kompromis je domovine. In dasi so glasovali s komunisti proti vsem ostalim zanimkim osnutkom, dasi so vodili s komunisti v državnem zboru ljuto borbo proti vlado, so slednjim izločili iz svojih vrst potrebne številce poslancev, ki so glasovali za zakon po izročitvi državnih železnic v privatne roke.

Nastane vprašanje, kje tiči vzrok tega navideznega popuščanja in kakšne bodo posledice za so: 1. Borba za monarhijo in re-nemško motranje in zunanjo po-litiko? Vzrok najdemo takoj, čim njo vlado nadaljevala; v tej borbo smo si na jasnem, da bi prinesel bi imajo nacionalisti premoč. 2. razpust državnega zbora s sedaj-njim geslom: osvoboditev Porurja pokreti, ki gredo za šurnim delavnin Porenja od tuje okupacije, naj-kasneje čez mesec dni nov državni škega poljedelstva in zboljšanjem zbor, po vsej verjetnosti sestav-položaja onih, ki so izgubili svoj-ljen iz levičarskih strank, na ra-je imetje vsled inflacije. 3. Per-čun skrajnih desnih in levih sku-spektiva sodelovanja nacional-pin in v prid zmernim meščanskim stov v vladi vpliva na zaupanje strankam, obenem s socijalnimi zunanjega sveta, ki se boji, da bi demokraci. Ta perspektiva bi ime-Nemčije ne izpolnjevala svojih la v političnem oziru za posledice dolžnosti napram zaveznikom, ker šodaje manjši vpliv skrajnih le- so nacionalisti največji sovraž-

Kako postopa Indijec z be- lo ženo.

Gospa Gladys Seinapatti je Anglezinja. Kakor s vs pravi Angleži radi privoščijo kako posebnost, tako je tudi gospa Seinapatti zahrepenela po indijski ljubezni. Seznanila se je nekako pred dvema leti z nekim Indijcem, ki se je mudil v Manchesteru. Kmalu se je vnela med obema vroča ljubezen in sklenila sta zakon. Novoporočeni par je nato odpotoval v ždežno domovino bakrenobarvnega moža, kjer pa je nežne lady čakalo marsikako presenečenje. Ko je namreč prišla v kraljestvo džungle, sta se z možem nastanila v hiši njegovih očetov, ki že dolga desetletja bivajo ob tistem jezeru, obdanem od tisočletnih dreves. Na povelje moževa, je morala mlada žena najpoprej odložiti svojo evropsko toaletto in obleči oblačila, kakršna nosijo indijske žene. Stanovanje so ji odkazali v istem prostoru, kjer so bivali moževi starši in ena njegova sestra. Nikjer ni bilo opaziti mehkih pernic, niti stolov. Celu mize niso imele. Tudi hrano je morala uživati isto, kakor jo uživajo vsi rodoljubi Indijci. Svojega bivališča ni smela zapustiti brez moža, kratkoma, bila je kakor jetnica. V teh težkih okoliščinah je rodila prvo dete. Kako je bilo pred porodom, o tem so govorile le solze, ki jih je pretakala razočarana Anglezinja. Ko pa je prišel dan poroda, jo ji podlali nekega domačega mazača, ki naj bi igral ulogo zdravnika, kateremu se ima za hvaljati, da je morala pozneje pri nekem angleškem zdravniku prestat težko operacijo. Končno se je posrečilo lady Seinapatti pobegniti in je tožila pred manchesterkim sodiščem svojega moža radi zlostavljanja. Ko se je preiskovalni sodnik zanimal za podrobnosti tega zlostavljanja, uboga žena ni mogla govoriti, ker jo je bilo sram in je samo jokala. "Ne morem vam tega povedati," je zatrjevala. "To more samo oni razumeti, ki je bival med Indijci." Evropskijskim ženskam torej ni priporočati, da bi sklepale z ženske zveze z Indijci, ki menda tudi v pogledu izpolnjevanja zakonskih dolžnosti niso ravno preveč nežni, kar se da sklepati iz pripovedovanja lady Seinapatti.

Levja smrt pod lokomotivo.

Brzovlak je zadel ob čredo levov, ki je korakala čez železniško progo in povzročila enega izmed njih. To novico nam javljajo iz ene od njih redkih dežel, kjer se levi sprehajajo v čredah, namreč iz Johannesburga v Južni Afriki.

Samomor na grmadi.

Pred nedolгим so našli v gozlu v bližini Gadebucha na Šverinskem na kupu zgorlega dračja močno izoglenelo truplo. Ugotovili so, da gre za mladega moža, ki je bil član organizacije Rossbach. Prvotno se je sumilo, da gre za umor iz osvete. Kmalu pa so prišli na to, da mora iti za strašen samomor blaznika. Mladenič je bil begunec iz Baltika, ki je delal na nekem veleposestvu. Ko so se na njem opazili znaki blaznosti, so ga spravili v blaznico. Navidezno ozdravljen je pred krakim zapustil zavod. V ponovnem napadu blaznosti je šel v gozd in znesel na kup dračja in a.v. Svoje telo in dračje je polil s petrolejem, se vlegel na grmado in se potem lastnorčno zažgal.

Vstaja v Arabiji.

Francoski general Weygand je dovolil angleškim četam v Bagdadu, da smejo prekorčiti južni del Sirije in se vkrcali za Meko. Angleške čete hočejo pomagati kralju Husseinu zopet uporne Vahabite, ki ogrožajo sveto mesto Meko.

niki versailleske mirovne pogodbe. Nekateri francoski in angleški listi se zelo boje te kombinacije v nemškem parlamentu.

Porotne obravnave.

Umor v Podgorici.

Na zatožni klopi pri dopoldanski razpravi sedel komaj 24-letni Anton Bedenk, posestnikov sin in delavec iz Podgorice. Obtožen je, da je dne 6. maja t. l. ustrelil Franca Lovrača v tilnik, tako da je takoj nastopila smrt. Med obtoženem in njegovo žrtvijo je obstajalo staro sovraštvo. 61-letni Franca Lovrač je živel s svojo ženo Alojzijo v najetih stanovanjih v Ostrivnici in kasneje v Ravnah. Ker je bil zelo nasilen človek in je svojo jezo posebno rad ohlajal na svoji ženi ter se vedno prepiral, so mur gospodarji kmalu odpovedali stanovanje, nakar se je preselil v Podgorico v neko prilično hišo posestnika Topolška. Ta hiša stoji v kotu med dvema občinskima potoma, tako da med njima kuhinja in ena soba na pot.

Tudi v Podgorici se Lovrač ni poboljšal. Zmerjal in pretepal je svojo ženo ter se tudi sicer vedel tako nasilno, da se ga je bala skoro cela vas. Imel je mnogo sovražnikov, med njimi tudi mladega Antona Bedenka, ki sam tudi ni na posebno dobrem glasu. Franca Lovrač se je večkrat sprl z njim, ga ozmerjal in mu celo grozil, da ga kakolje. Pripovedujejo tudi, da je Bedenkoviim starišem kradel kokoši in jim nekoč celo zažgal kozolec, vsled česar so trpeli precejšnjo škodo. Te govorice in pa dejansko preganjanje od strani Lovrača so slišno razburile okolice. Delj časa se je že ukvarjal z mislijo, kako bi se znebil nadležnega sovražnika.

Dne 5. maja t. l. pa je spal Bedenk na sklednju posestnice Ivane Erminija in videl tam v slamo skrito puško enoveevko. Takoj mu je prišla misel, da bi se je poslužil v svojem namenu. In res je to nakano izvršil takoj prihodnji večer, ko je šel spat na ta skedenj. Vzel je puško in se napolnil z njo proti Podgorici. Ko je prišel do Lovračevega stanovanja, je pogledal skozi okno in videl Lovrača pri mizi, kako je ravno lupil krompir in pri tem zmerjal svojo ženo ter se zaklinjal, da bo celo vas pognal v zrak. Pri tem pogledu je Bedenku zavrela kri, naslonil je puško na okno in sprožil proti Lovraču. Šipe so počile in vsled pritiska je ugasnila luč na mizi, v ostalem pa je bilo vse mirno. Bedenk je po storjenem dejanju odšel nazaj po poti na Re-

ko, kjer je skrnil puško v Erminijev skedenj in se podal k Dolinarju kuhat žganje. Lovračeva žena, ki je tik pred strelom vsled moževe grožnje zbežala iz hiše, je drugi dan našla moža še vedno sedečega na klopi, sklonjenega čez mizo z glavo naslonjeno na desni roki, v kateri je tiščal nož za lupljenje krompirja. Bil je mrtev. Zdravniška preiskava je dognala, da je šel strel skozi tilnik, da je vsled otrpljenja možgan nastopila takojšnja smrt in bi bila vsaka zdravniška pomoč izključena. Obtoženee je pri preiskavi najprej tajil, kasneje pa je prostodušno priznal svoje dejanje.

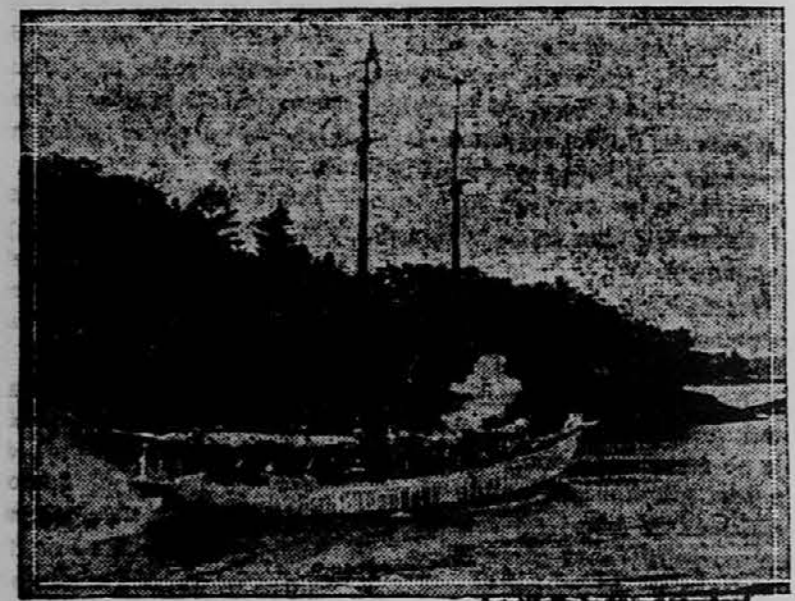
Pri razpravi pred ljubljanskim porotnim sodiščem (predsednik v. s. s. Antloga, votanta svetnika Keršič in Vidic, državni pravdnik dr. Ogoreutz, zagovornik dr. Ažman) je obtoženee izjavil, da je izvršil svoj zločin pod pritiskom razmer in vsled vednega strahu pred Lovračem, ki je njega še posebno sovražil. Povedal je tudi, se ga je tako bal, da se ni upal niti pomoči domov, temveč je večkrat prenočeval pri znancih. Mnogokrat se mu je sanjalo o umorjenec, kako ga je zasledoval in klal, tako da niti v snu ni imel pred njim miru. Konec svoje izpovedi je rekel: "Vsi ljudje so se ga bali in vsi so želeli, da bi ga kdo ustrelil".

23 prič je v bistvu izpovedalo isto. V celi vasi je bil Lovrač zelo sovražen vsled svoje prepirljivosti in nasilnosti. Iz kazenskega lista je tudi razvidno, da je bil Lovrač že pred 20. leti kaznovan na 6 let težke ječe, ker je ubil svojega lastnega brata; razen tega zločina ima na vesti tudi še en uboj in 15 drugih, predkazni. Splošna želja v vasi je bila, znebiti se nasilnega prepirljiveca.

Porotniki so, upoštevajoč vse te okolnosti, odgovorili na vprašanje glede krivde premišljenega umora z "ne", potrdili pa so vprašnji glede neupravičene nošnje orožja in glede uboja. Na podlagi tega pravdoureka je sodni dvor obsodil z uporabo posebne milosti Antona Bedenka na eno leto težke ječe.

Ljudje se najtežje priučijo človekoljubju. To pa samo vsled tega, ker nezavestno čutijo, kako malo ljubezni so vredni.

POLARNA LADJA

Polarna ladja "Boudoin", s katero so pripuli člani MacMillanove ekspedicije v Wisceasset, Me.

POSOJILA NA NEPREMIČNINE

Naši rojaki lahko dobijo pri nas prvi mortgage na hiše in posestva v New Yorku in Brooklynu.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York

Čudež svete Agate.

Spisal Oton Koenig.

"Nemogoče, Beppo, popolnoma prinesel svoji Rosinetti! Celo prinemogoče!" je rekel pobožni, ču- **čudež in čudežna moža** ji je predotvorni frater Benedetto. Na nje- skrbel in tri vse, ljubke, male... govem svetlem, meniškem obra- In nocej ji nese potrebne lire, ki zu so se pojavile poteze obžalo- jih izroči njen pridni in neumni vanja. Beppo je ime: v najemu mož že jutri očetu priorja za namajhno samostansko posestvo z jemmino Dolgo je čakal dneva, oljčnim vrtom ter je leto za letom ko bo prišel Beppo in mu potožil, točno plačeval najemnino. Topot da ne more plačati. Ravno je pri- pa je bila žetev slaba. Zato je šel zopet s svojo pesmico, ko ga Beppo k dobrem fraterju, tajni- je spravil vesel glas v slabo voljo. ku starega priorja, ter ga prosil, Beppo je govoril iz grmovja: "O, naj počaka radi najemnine. Toda frater Benedetto! Časčena bodi frater Benedetto je rekel z usmi- sveta Agata, ki vas je poslala k ljenja polnim glasom: "Glej, naš meni!" Fraterju je bilo silno nepri- samostan je siromašen. Sveti oče jetno. Ko pa je prišel Beppo nav- bi zelo zmerjal, ako bi spoznal, da dušeno vrteti svojo palico, se mu smo slabi gospodarji! Ne, ne! Ne je stisnila srce. S pobožnim glasom morem čakati. Ako ne prineses ju- je vprašal: "Beppo, ali te je obse- tri najemnine, bo moral prior dati del?" — "O Benedetto! Moj do- posestvo v najem drugemu. Zelo brotnik, kako morete misliti kaj žal mi je, toda ne morem druga- takega! Pošten človek sem. Imel sem opravka ter sem se utrudil."

"Strašno! Strašno!" je vzdihlo. Legel sem v seno in zaspal. V val Beppo, sklenil roki, pripognil koleno in udano poljubil menihovo mastno kuto, ki je dišala po sta- rilu z rdečimi režami in mi je po- rem kadilu in po svežih testeninah. "O, frater Benedetto!" se mu je prilozilo, "vi ste velik čudovter. Vi rec! To je znano vsem! Gospej Klari ste odpravili mrzlico in Ja- nezu ste našli njegovo ukradeno kozo. Usmilite se me, frater Bene- detto, in storite čudež! Prosite sve- to Devico ali sveto Agato ali ka- ke, drugo svetnico, naj preskrbi meni ubogemu denar, da ga mo- jem jutri izročiti prečastitemu očetu priorju." Ponovno je polju- bil umazani rob svetega meniškega oblachila. Fratrov obraz se je raz- jasnil. Bilo mu je zelo všeč, ako se ga imenovali čudotvorec in da svetnika, toda tepot mu ni prija- lo najmenjkovo zaupanje. Z dobro- hotnim obrazom je rekel: "Moj ti za njen pokoj deset mae O, ka- dragi Beppo! Res je, da so sveta ki so svetni nesrečni! Moje sanje pri Devica, sveta Agata in druge svet- nice že večkrat uslišale moje mo- litve, toda prošnja za denar je gal menih. "To je imenitno. Tudi jim, da svetnice ne bodo uslišale jaz moram tja. Spremljal vas te molitve. Vendar pa bom molil bom." — Hitro je prijel za uzdo zate, ker se mi smilili iz sreca. Za- upaj v sveto Agato. Ona te bo va- rovala, če tudi bi ti prior odzvel samostansko posestvo. Mir s te- boj, moj sin!"

Ko so se zaprla vrata za ubo- gim najmenikom, se je pobožni frater Benedetto zadovoljno sme- jal ter ni mogel niti misliti na na- jemnikovo zvijačo. Najmenik Be- ppo je namreč računal: Ako dobri znebil nadležnega človeka. Prišla frater Benedetto res noče več ča- kat, potem ve, kdo bo dobil po- sestvo v najem. In kdo je ta, je "Odpočel se bom. Beppo, idi kar Beppa ravno tako dobro vedel, kakor Benedetto. Zato je tudi ve- del, da bo ta še nocej odjezdil. Hit- ro je odkorakal navdol po cesti, ki pelje v Aque Dolci, legel je v grmovje ne daleč od kraja, kjer se odecpi cesta v Patti, ter je nemu- doma in poln zaupanja sladko za- spal.

Tudi frater Benedetto je bil zelo dobre volje. Po večernicah je od- šel v svojo celico, poiskal med pe- rilom debelo možnjo ter jo skril pod kuto. Nato je šel v hlev, od- vezal svojega rejnega osla in od- jezdil v luminem svitu med oran- žami in oljkami, med smokvami in prišel zlobudrati neko latinsko mo- litve: "Ali je to prava molitev za denar? Ali je dovolj močna?" — "Bodi miren, moj sin! Močneje molitve sploh ni." Beppo je po- kleknil poleg meniha in molil...

"Santa Agata, o carissima — tu sei veramente il mio tesoro — madre piena di pieta — divina Agata, ti adoro!" (Sveta Agata najdražja — ti si v resnici moj zaklad — mati polna usmiljenja — nebeška Agata, jaz te častim.)

In zgodilo se je, da je pri po- navljanju svete pesmice zamenjal Agato z "Rosineto". Lepa Rosi- netta res ni bila svetnica, toda udaril po čelu in rekel: Kako sem vendar polna usmiljenja in "v resnici njegov zaklad", ki jo je žila denar k svetim relikvijam! Častil. Nič čudnega, če je pobožno "Miruj, moj sin!" je tolažil me- pevce zamenjal sveto Agato z le- po Rosineto, saj mu je sveta Aga- ta pomagala, da more svoji Ro- sinetti prineseti nocej, kar ji je po- trebno. Sam drobšč, toda dovolj, je vpil: "Vrni denar! Ni tvoj! To Frater Benedetto se ne moti v svo- jih računah. To vedo njegovi so- bratje in zato ga je izvolil prior je poljubil sveto meniško haljo in za svojega tajnika. — Kaj je že vpil: "O sveti frater Benedetto, Agato..."

PREDPRIPRAVE ZA IGRO

Predno nastopi Arthur Vance pri baseballski igri si da svoje roke temeljito zmasirati. Masira ga dr. Fred Hart.

Laški general o jugoslovanski armadi.

Rimski "Mondo" prinaša sle- deči članek iz peresa generala R. Benicvenga: Kakor smo videli v enem izmed prejšnjih člankov, se nahaja naša vojska 9 mesecev v letu v krizi. Kriza je najostrejša v mesecu marcu, aprilu in maju, to je, ko je treba iz bilančnih razlogov, po prihodu novincev s topnjema od- puščati starejše, dočim novinci še niso dovolj izvežbani, v orožju. Ne oziraje se na to, da so vojaške operacije mogoče v vsakem mese- cu leta je vendarle nepobiten fakt, da jih je vsikdar z največjo verjetnostjo pričakovati v aprilu in maju ter juniju, ko bi pa mi tu- di ne mogli še reči, da je kriza: efektivno rešena. Nastane torej vprašanje: S kakimi sredstvi me- ni minister vojne, da more v slu- čaju nepredvidenih internacio- nalnih dogodiljaev osigurati o- brambo meje?

V teh treh mesecih moramo raču- nati, da imamo pod orožjem samo 80 do 90 tisoč izvežbanih mož (izvzemši kolonije), od katerih pripada skoro polovica infanteriji. Ako sedaj pomislimo, da imamo 123 polkov linijske infanterije, bersaljerjev in alpinec, nam je jasno, da bo imel vsak polk prav- smešno majhno povprečno število starih izvežbanih vojakov, poseb- no, ako ne pozabimo, da so stari- ši vojniki razpršeni po različnih službah kot pisarji, ordonance itd. in ako se oziramo na potre- be, ki jih ustvarja uvrščevanje re- krutov v kadre.

S kakimi močmi bi se mogli na- nadni opasnosti na meji postaviti v bran? To vprašanje nas spravi še prav posebno zadrego, ako po- mislimo na potrebo, da bi se nam bilo zavarovati na dveh straneh, na vzhodu in na zahodu.

Znano je, da ima Francija na svojem teritoriju (brez kolonij) 456 tisoč ljudi pod orožjem, ima pa poleg tega znano institucijo "ščit in kopje", za katero se mi borimo že od leta 1920, s pomočjo katere razpolaga vsak čas s dva- najstimi divizijami, od katerih ima vsaka skoro polni vojni sta- lež: Tri divizije imajo pešpolke s po 2200 možmi, ostalih devet ima pa celo po 2500 mož.

Ako pomislimo na posebno kon- figuracijo Francije, na njeno go- številnost cest na zapadnih obron- kih alp v zvezi z ogromnim šte- vilom avtomobilskih voz — potem je lahko razumeti, da bi naša vojs- ka ne mogla dovoljno zavarovati naših mej, tako zbog krize efekti-

moj dobrotnik, veliki svetnik! — Večno vam bom hvaležen. Vi in sveta Agata sta me rešila. Takoj zjutraj prinesem priorju sveti de- nar. Ves samostan in vsi ljudje naj zvedo, kako velik svetnik je frater Benedetto." Še enkrat je poljubil kuto razjarjenega svet- nika, stisnil možnjo in izginil v grmovje.

Jezem in razočaran je vpil me- nih z njim: "Beppo, Beppo! Tat, zločinec! Gorje ti, ako zineš samo besedico o tem čudežu! Beppo! Tat, zločinec!" Toda Beppo ga ni slišal več. Hitel je proti domu in z vriskanjem zahvaljeval sveto

va, kakor radi razporedbe čet v zvezi z razpoložljivimi prevoznimi sredstvi naše države.

Napram Jugoslaviji naš položaj ni mnogo boljši. Ta država s samo 13 milijoni prebivalcev je v polo- žaju, da vname v vojske vsako leto nad 100.000 mož (leta 1922 je vpoklicala 115.563, a leta 1923 100.401 novincev) in z naknadno dovoljenimi budžetarnimi krediti ji je omogočeno držati ljudi pod orožjem jih 18 mesecev in tako ima sigurno na razpolago moč, več, kakor 150.000 mož, od katerih je vsaj 100.000 izvežbanih.

Toda ne samo to: Jugoslavija ne drobi svoje moči v jedinicah kakor se to pri nas godi. Ona im- samo 48 pešadijskih pukov, med tem ko jih imamo mi, ki imamo itak manj izvežbanih ljudi, kakor Jugoslavija — vsaj 123!

Iz tega sledi, da dočim ima Ju- goslavija polke, ki razpolagajo vsak čas s primerno močjo, ima Italija, posebno nekatere mesece v letu polke, ki ne bi mogli izvr- šiti pomembnejše defenzivne ali ofenzivne akcije.

Posledice tega fakta bi utegnile postati spričo konfiguracije meje jako težke. V slučaju, da bi bila prebita na kaki posebno važni točki, bi nas mogli prisiliti, da s- branimo na Soči, mesto na Julij- skih alpah.

Naša vojska torej redi tega, ker efektivni niso dovolj močni, ra- di svoje široke strukture vsled katere se drobi moč orožja radi dolgosti fronte od Julijskih Alp do Sicilskega morja, radi omeje- ne moči naših prevoznih sredstev, ne more osigurati, posebno v go- tovih mesecih ne, nepremagljivo- sti naše meje.

Treba je pa še pripomniti, da v tej razpravi ni bilo govora o fak- torju aviacije, ki bi utegnil ime- ti vsakako silno važnost v našo škodo!

ALI VESTE, —

da bo Jugoslavija postavila na vladne stroške spomenik na čast Juraju Stross- najeru? Ali veste, da vas bo 100% čisti turški tobak v Helmar turških ci- garetah zndovežil in da se je tekom petnajstih let na milijone kadilcev ves- selilo Helmar-zastran njihovega 100% čistega turškega tobaka. Z veseljem biste začeli kaditi turške.

NITA NALDI

Pred kratkim je odpotovala v Ev- ropo znana ameriška kinemato- grafka Nita Naldi v na- menu, da se poroči tam s cleve- lainskim bankirjem Giacimelom Sangasom.

Par koristnih nasvetov.

Senčnike iz stekla
očistiš oljnatih madežev in jim vrneš blesk poliranega stekla, ako vlijes vanje dve žlici mlačne raz- topine takozvane (pepelne soli). Zmoči s tem vso površino, drgni potem s fino platno krpljo, po- plakni senčnik z čisto vodo in o- briši skrbno z mehko krpo. Uspeh presentni.

Počen porcelan in fajansovina
postaneta zopet uporabljiva, ako ju dobro osmažena položiš v toli- ko mleka, da je predmet popolno- ma pokrit in ga skuhaš z mlekom vred. Ko se mleko ohladi, vzem predmet ven. Ta je kakor nov. Celo odlomljene kose lahko zlepis na ta način, če jih moreš prej zve- zati v pravi legi.

Usnjato pohištvo
očistiš z v vodo pomočeno gobo. Zmočiti pa smeš le majhne dele usnja zmerno in jih takoj z druge- čisto, suho gobo odrgniti.

S črnim lakom prevlačeno usnje
se zopet sveti, ako ga namažeš s sledečim mazilom: 2 dela steari- nove kisline in 8 delov terpent- novega olja. Oboje segrej da se raztopi, potem pa mečaj toliko ča- sa, da se zopet ohladi. Med tem čas- om primečaj 3 dele borovih saj. Vzemi nekoliko tega mazila na tanko krpljo, namaži usnje, po- tem pa polivaj s čisto, belo krpo.

Stare obrabljene glace-rokavice
se zopet svetijo, ako zmešaš 5 kap- ljic črnila in jih s tem drgneš. Z volneno krpljo namaži obrabljena mesta in drgni potem s črno krpo, da se posuši.

Dobra pečena jabolka
pripraviš, ako jabolka pri peclju izdolbiš ter napolniš z medom. Ja- bolka speci potem kot navadno v- pečici in bodo zelo okusna.

Hitro jabolčno pogačo
napraviš, ako med moko zdrobiš nekoliko surovega masla, z enim rumenjkom in malo smetane ugneteš testo, ga zvaljaš na deski v podolgovano kupo. Nanj natre- seš po sredi zribanih jabolk malo sladkorja, malo orehov in z obeh strani zgrneš skupaj testo v plo- ščato štruce, pa je gotova močna- ta jed. Speci jo bledorumenno, še toplo zreži na posevne koške in potresi s sladkorjem. Jed je tem- bolj okusna čm bolj je hladna.

Pohane jabolčne rezine.
Napravimo reko testo kakor za omlete iz moka, sladkorja in vi- na. Namesto vina vzamemo tudi lahko mleko. Jabolka olupimo in zrežemo na tenke rezine, jih z vilicami pomakamo v testo in potem v vroči masti pohanimo. Spohane posujemo s sladkorjem.

Dobri faširani zrezki.
Tri vrste mesa, govejega, teleč- jega in prašičevega prav dobro se- sekljamo, ocvremo precej čebule na masti in pridencmo, z enim jajcem prav dobro zgnemo in napravimo zrezke. Povaljamo jih v moki, jajcu in drobtinah in spo- hamo na masti. Nudimo jih na pri- kuhli ali pa s solato.

Svež goveji jezik
kuhaj, da bo mehak. Kožica se mo- ra lahko odločiti. Zreži ga na bolj debele kose. V kozice pa daj ne- kaj surovega masla ali masti, ko je vroče, zrezane čebule, zribane- ga korena, majarona, soli, popra.

paradižnika in približno 12 cvo- bov, to vse praži in precedi sok na jezik.

Himen.

V Mariboru se je tamkajšnji tr- govce Štefan Novosel, poročil z Antonijo Stržina, hčerko hišnega posestnika.

ZAHVALA.

Zalotnim srecem naznanjamo vsem znancem in prijateljem, da je naša srčno ljubljena hčerka ozi- roma sestra

Mrs. ANA MIVŠEK,

rojena Kolar umrla dne 1. septem- bra v Cleveland, Ohio na posledni- cah operacije.

Rojena je bila v Spodnjem Lo- gateu na Notranjskem, zapušča v domovini očeta in tri sestre, tu- kaj v Ameriki pa moža, eno sestro in dva brata.

Blaga pokojnica je bila članica S. D. Z., pokopana je bila po ka- toličkem obredu na pokopališču sv. Pavla.

Zahvaljujemo se tem potom po- sebno rodbini Kos in rodbini Kor- če kakor tudi drugim sosedom in znancem, ki so darovali vence.

Sladko spavaj draga hčerka in sestra mirno smrtno spanje, in naj ti bode lahka zemljica ame- riška.

Zaljubljeni ostali:

Mrs. Antonija Mlinar, rojena Ko- lar, sestra.

Frank in Joseph Kolar, brata.

V domovini oče in tri sestre.

Little Falls, N. Y., September 30th, 1924.

(3x 2, 3, 4)

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.

ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE

MENE ZA CENO.

359 Grove Street

Edgewood,

Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 5506

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

- Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani 1.50
- Nova velika sanjska knjiga ..... .90
- Sanjska knjiga, srednja ..... .35
- Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar .... .75
- Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Na- vodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana 1.45
- Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljan. Trdo v platno vezana 1.50
- Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek ..... 1.—
- Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918. .... 1.25
- Robinson, povest ..... .65
- Šin medvedjega lovca. Potopisni roman ..... .80
- Rinaldo Rinaldini ..... .50
- Sveta Genovefa ..... .50
- Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..... .25
- Čarovnica starega gradu ..... .25
- Hitri računar ali Praktični računar ..... .75
- Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano 5.—
- Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano ..... 3.—
- Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi ..... .90
- Pesmarica Glazbene Matice. Zbori za štiri moške gla- sove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi .. 2.50

(K naročilu priložite pokritje v knamkahi ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

62 Cortlandt Street ; ; ; New York, N. Y.

MORSKI JASTREB.

Spisal Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

24

(Nadaljevanje.)

— To je poganska, mohamedanska vera, — je protestiral Leigh.
— A zelo tolažljiva, — je rekel Sir Oliver. — Lahko bi potolažila tudi takega grešnika kot si ti.
— Maste Leigh pa se ni dal po tolažiti. Stokal je brez prestanka.
— Hotel bi, da ne verujem v Boga.
— Tvoja nevera bi ne mogla odstraniti Njega, prav kot ga ne more ustvariti tvoj strah, — je odvrnil Sir Oliver. — Ker pa ste takega razpoloženja, ali bi ne bilo boljše moliti?
— Ali nečete moliti z menoj? — je vprašal lopov, v nenadnem napadu strahu pred večnostjo.
— Storil bom nekaj boljšega, — je rekel Sakr-el-Bar konečno.
— Prosil bom Sir Johna, naj prihrani tvoje življenje.
— Se gotovo ne bo brigal za vaše prošnje, — je odvrnil Jasper.
— Gotovo. Njegova čast je prizadeta pri tem. Pogoj moj predaje se glase, da ne sme nikdo razven mene na krovu trpeti niti najmanjše škode.
— Jaz sem ubil Master Lionela.
— Res, a to se je zgodilo, predno so bili izrečeni pogoji. Sir John je dal svojo besedo in Sir John jo bo držal, ko mu bom pojasnil, da je prizadeta njegova čast.

Veliko breme je bilo s tem vzeto z duha nesrečnega kapitana, velika senca strahu pred smrtjo, ki je visela nad njim. Ko pa je izginila ta senca, je izginil tudi kes. Nič več ni govoril o večnem pogubljenju ter se tudi ni brigal za nazore Sir Oliverja glede življenja in smrti. Povsem po pravici je najbrž domneval, da je vera Sir Oliverja njegova privatna zadeva in da bi bil on najmanj usposobljen človek popraviti jo, če bi bila slučajno napačna. Kar pa se je tiskalo njega samega, je lahko preložil kes na kak poznejši dan, ko bi ga resnično potreboval.

Legel je ter se skušal pomiriti, da zaspi, čeprav ga je oviral pri tem glavobol. Ko je našel, da mu ni mogoče spati, je prišel zopet govoriti. Zapazil pa je po rednem dihanju Sir Oliverja, da je slednji zaspal.

To je presenetilo in pretreslo lopovskega kapitana. Nikakor ni mogel razumeti, kako more spati človek, ki je živel življenje Sir Oliverja, ki je bil odpadnik in pogan, tako mirno na predvečer smrti na vešalih. Zakasnela krščanska navdušenost ga je napotila, da je zbudil spetega za ga pozval, naj preživi še ono malo časa, ki mu je preostalo, da sklene svoj mir z Bogom.

Sir Oliver pa se ni dal zdravit in tako je Master Leigh prečul celo noč.

Zjutraj, ko so prišlo, da odvedejo Sir Oliverja v pogubljenje, se niso niti malo brigali za zahteve, naj se tudi njega privede pred Sir Johna.

— Nismo dobili povelja za to, — je rekel neki mornar na kratko.
— Mogoče ne, — je odvrnil Master Leigh, — ker ne ve Sir John, kaj vse mu lahko povem. Spravite me pred njega, pravim, da bo lahko slišal resnico glede gotovih stvari, predno bo prepozno.

— Molči, — je rekel mornar ter ga udaril po licu. — Tudi ti prideš na vrsto. Zacetraj imamo opravka s tem poganom.

— Nobena stvar, ki jo morete reči, ne bo pomagala, — mu je zagotovil Sir Oliver. — Hvala vam za prijateljsko misel. Moji roki sta zvezani, Jasper. Če bi bilo drugače, bi vam rad stisnil roko. Tako pa z Bogom!

Sir Oliverja so odvedli v zlato solučno luč, ki mu je skoro vzela vid, po dolgem bivanju v tem nem prostoru. Domneval je, da ga bodo povedli v kabino, v kateri se bo vršila nekaka sodniška obravnava. Ko pa je dospel do sredine ladje, ga je ustavil neki častnik, ki mu je rekel, naj počaka.

Sir Oliver je sedel na kup zvitih vrvi in krog njega so sečili stražniki. Posta je predmet radovednih pogledov mornarjev. Vsi so zrl kot s strahom na tega drznega korzarja, ki je bil nekoč plemenitaš ki pa je postal renegatski mohamedanec ter teror kristijanstva.

Resnici na ljubo moramo izjaviti, da je bilo skrajno težko spoznati v njem korniškega plemenitaša, ko je sedel tam na kupu vrvi, z mirom in hladnostjo fatalista. Mornarji, ki so imeli od početka namen norčevati se iz njega, so molčali ter zrl presenečeni na to neustrasnost, katero je kazal vspricho smrti.

To zavlačevanje ga je sicer mučilo, a na zunaj ni tega kazal. Njegove oči so begale semintja in brez dvoma je iskal Rozamundo, v upanju, da jo zadnjikrat vidi, predno ga bodo poslali na zadnje potovanje.

Rozamundo pa ni bilo na izpregled. Ob onem času je bila v kabini. Tam je bila že več kot eno uro in to je bil tudi vzrok zavlačevanja.

Štiriindvajseto poglavje.

SODNIKI.

Ker ni bilo na krovu nobene ženske, koje oskrbi bi jo mogli poveriti, so skušali Sir John, lord Henry in Master Tobias, ladijski zdravnik, po svojih skromnih močeh skrbeti za Rozamundo, ko so jo prevedli napol omamljeno na krov Silver Herona.

Master Tobias je uporabil vsa olajševalna in pomirljvalna sredstva, ki jih je imel na razpolago ter ji svetoval, naj mirno leži. Iz kabine je spodil celo poveljnika ladje ter kraljičinega namestnika ter odšel na to sam, dš se peča z bolj nujnim slučajem, ki je potreboval vse njegove pozornosti, — namreč z Lionelom Tressilian, katerega so prevedli, težko ranjenega na krov obenem z drugim ranjenim.

Ob jutrajšnji zori je prišel navzdol Sir John, da izve, kako se go di njegovemu prijatelju. Našel je zdravnika, ko je klečal ter se sklanjal nad Lionelom. Ko je vstopil, je skočil Master Tobias pokonci ter si opral in obrisal roki.

— Ničesar več ne morem storiti, — je rekel žalostno. — Po njem je.

— Mislite, da je mrtev? — je hitro vprašal Sir John.

Zdravnik je odložil prtič ter popravil zavite rokave.

— Le malo manjka, — je rekel. — Čudo je sploh, da more iskra življenja tleti v telesu, ki je na tak način preluknjano. Krvavi od znotraj in zilna utripa z vsakim trenutkom slabše. Tako bo šlo naprej, dokler ne izdihne. Lahko ga smatrate že mrtvim, Sir John.

Prenehaj je.

— Usmiljen konec, brez bolečin, — je dostavil ter vzdihnil, že kar iz navade. — Trije ostali ranjeni bodo okrevali, a Blair je mrtev.

Sir John se je malo brigal za zadeve drugih. Za trenutek so vlijale vse njegove misli umirajočemu prijatelju.

(Dalje prihodnjč.)

Salta pro nobis!

Spisal John Galsworthy.

Častljiva mati, plesalka je tako žalostna! Sedi, pokriva glavo z rokama, ali pa budi v praznoto. Prigovarjala sem ji, naj skuša moliti, toda revica ne more, ker ni ma vere. Celu izpovedati se noče. Ne veruje — ni kristjanka. Kaj bi storili, častljiva mati, da bi se nekoliko razveselila? Hotela sem ji pripovedati, prosila sem jo, naj mi pripoveduje o svojem življenju. Revica ne odgovarja. Sedi in buli predse v praznoto. Ali je resni mogoče malo tolažiti, predno mora umreti! Tako mlada in polna življenja, tako neverna in mor mlada in lepa, to je grozno, častljiva mati!

Starejša mala sestra je prekrizala roki na prsih. Njene mile rjave oči so iskale odgovora na vopričakovale... plesalka pa se je šeeno bledem obrazu opatice, ki je stala pred njo skoraj breztelesno v svoji beli obleki. V njenem varstvu je vohunka, plesalka ciganske krvi — kakor so rekli — ki je izrabila od svojega ljubčka, francoskega pomorščaka, vojaške tajnosti in jih prodala Nemcem na Španskem! Rekli so, da je preiskava dognala njeno krivdo. Pripeljala jo je v samostan in so rekli: Održite jo tu do petnajstega. Tu je na varnejšem nego v ječi. In ta ženska naj bo ustreljena! — z belim obrazom in svetlimi očmi ji je vzbudila hrepenenje po njeni veseli mladosti, ki jo je pokopala v samostanu.

Opatice je sedela nepremična s stisnjenimi ustnicami in s sklenjenimi rokami. Podobe iz preteklosti so vstajale v njenem spominu in jo motile. Spomnila se je zopet svojega ljubljenea, ki je padel v nemško-francoski vojni, naka je šla v samostan. Kako dolgo je že od tedaj. Plesalka iz poganskega sveta, z rdečo rožo v črnih laseh, ta ženska naj bo ustreljena! — z belim obrazom in svetlimi očmi ji je vzbudila hrepenenje po njeni veseli mladosti, ki jo je pokopala v samostanu.

Plesalka je plesala habanero, ki je vzbudila v spominu častiljive opatice motne spomine na izgubljeno mladost. Častiljiva mati se je obračala na desno in na levo. Ali je obravnala pravilno? Toliko neizkušnih sester, toliko mladih sret! Toda kako naj bi sicer olepsala zadnje težke ure tega nesrečnega poganskega otroka? Kako blažena je v plesu! Naravnost sveta. Kakšna moč! Oči vseh sester so visele v daljino, celo oči sestre Louise — plesalka jih je začarala kakor kača domačega zajca! Opatice se je smehljala. Ta uboga sestra Louisa! In ravno pri njej je sedela mlada sestra Marija, s široko odprtimi očmi in ustnicami! Tako mlada, komaj dvajsetletna, ki je izgubila ženina v vojni — komaj pred enim letom! Najlepša sestra v samostanu. Kako je stiskala roki v naročju! Plesalkine oči so bile neprestano uprte vanjo... Častiljiva mati si je izpraševala vest: "Ali sem storila delo ljubezni ali kaj?"

Tesno ob vrstah sester je plaval plesalka. Njene oči so žarele in njen obraz je bil ponosen. Njen pogled je zadel sestro Marijo, dotaknila se jo je s paljačo: "Gracias, senoras! Adios!"

Odšla je prožnih korakov in za njo mala sestra.

Mlada sestra se je približala častiljivi materi. V njenih očeh so se lesketale solze.

"Sestra Marija, prosi Boga, da odpusti tej ubogi duši njene grehe! Žalostno je na svetu, moj otrok! Idi v svojo celico in molči!"

Kako lepa in mlada je bila sestra Marija! Častiljiva mati je vzdihnila... Mrzlo jutro. Na polju je ležal prvi sneg. Med mašo so šli po plesalko. Potem še par trenutkov... salva! S tresočintni ustnicami je molila častiljiva mati za dušo, ki se priplesala pred božje obličje...

Tisti večer so iskali v samostanu sestro Marijo. Niso je mogli najti nikjer. Čez dva dni je prišlo pismo: "Odpustite mi, častiljiva mati. Vrnila sem se v življenje. Marija." Življenje — iz smrti! Opatice je vztrepetala. Postave iz preteklosti so se pojavljale zopet v njenem spominu: plesalkin obraz, rdeča roža v črnih laseh, temne nežne oči, roka, ki se je rahlo dotaknila ustnic in ji podarila potjub...

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V JUBELJANI DRŽAVI

Radio-telefonski poskusi v vlaku.

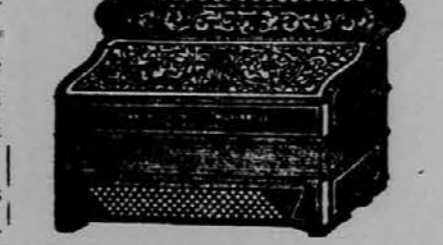
Na Rim-Napoli so te dni prvič poskusili radiotelefonijo v vlaku. Poskusi so se prav dobro obnesli na daljavo 200 km. Značilno pa je, da je bilo sprejemanje vesti na vožnji vlaka skozi predore skoraj nemogoče in da so se tudi pri prevozu čez viadukte pojavljale znatne težkoče.

ALI VESTE, —

da je dal macedonski voditelj Todor Aleksandrov nabiti po Južni Srbiji plakate, v katerih je ševal narod k revoluciji? Ali veste, da ko pržigate Heimar turško cigareto, da pržigate najmilejšo in najboljšo cigareto, ki jo morete kupiti za denar? Začnite kaditi urški tobak in veseli ga boste ko ga drug!

ITALIJANSKE HARMONIKE.

MI izdelujemo in importiramo razne prvovrstne ročno napravljene ITALIJANSKE

HARMONIKE, najbolje na svetu. Deset let garantirane. Naše cene so nižje kot drugih izdelovalcev. Brezplačen pouk v igranju kupcem. Pišite po BREZPLAČNI cenik: RUATTA SERENELLI & CO. 817 Blue Island Ave, Dept. 32, Chicago, Ill.

Krétanje parnikov - Shipping News

7. oktobra: De Grasse, Havre; Arabie v Cherbourg in Hamburg.	4. novembra: De Grasse, Havre; Bremen, Bremen; Colombo, Genoa.
8. oktobra: Aquitania, Cherbourg; France v Havre	5. novembra: Beregaria, Cherbourg
10. oktobra: Pres. Wilson, Trst.	6. novembra: Pittsburgh, Cherbourg.
11. oktobra: Homeric, Cherbourg; Republic, Cherbourg in Bremen; Hansa, Cherbourg in Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne.	2. novembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Saxonia, Cherbourg.
14. oktobra: Reliance, Cherbourg in Hamburg; - America, Genoa.	11. novembra: Rochambeau, Havre.
15. oktobra: Beregaria, Cherbourg.	12. novembra: Mauretania, Cherbourg.
16. oktobra: Mimickanda, Cherbourg in Hamburg Westphalia, Cherbourg in Hamburg	13. novembra: Laplant, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Arabie, Cherbourg.
18. oktobra: Levinthan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Columbia, Cherbourg in Bremen; Deutschland, Cherbourg in Hamburg; Conte Rosso, Genoa.	15. novembra: Olympic, Cherbourg; Columbus, Cherbourg; Bremen; La Savoie, Havre; Reliance, Cherbourg in Hamburg; New Amsterdam, Boulogne.
22. oktobra: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg America, Cherbourg in Bremen.	19. novembra: Paris, Havre, Aquitania, Cherbourg.
23. oktobra: Martha Washington, Trst.	23. novembra: Mimickanda, Cherbourg; Thuringia, Cherbourg in Hamburg.
25. oktobra: Olympic, Cherbourg; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Lancastrina, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genoa, Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.	22. novembra: Homeric, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; Republic, Cherbourg; Bremen; Orca (Bermuda), Cherbourg.
28. oktobra: Resolute, Cherbourg in Hamburg.	26. novembra: Beregaria, Cherbourg; France, Havre.
29. oktobra: France, Havre; Aquitania, Cherbourg	27. novembra: America, Cherbourg in Bremen; Zealand, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg in Bremen; Mimickanda, Cherbourg in Bremen.
1. novembra: Homeric, Cherbourg; Volendam, Boulogne; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Mount Clay, Cherbourg in Bremen Conte Verde v Genoa.	29. novembra: Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genoa; Presidentes Wilson, Trst.

Potujte "FRENCH LINE" potom.
EKSPRESNA SLUŽBA — NEW YORK — HAVRE — PARIS
V ŠESTIH DNEH PREKO BELGRAD—JUBLJANA—ZAGREB

FRANCE	8. okt.; 29. okt.; 26. nov.
PARIS	22. okt.; 19. nov.; 10. dec.

DE GRASSE ..... 7. okt.
SUFFREN ..... 18. okt.
LA SAVOIE ..... 18. okt.
ROCHAMBEAU ..... 11. nov.

Na naših posebnih vlakih so tolmachi, ki govore angleško in slovensko in ki bodo potovali z vami vso pot. Evropski agentje French Line bodo pomagali vaši družini in sorodnikom, preskrbeli jim bodo potne liste in vize ter uredili vse prevozne zadeve brezplačno. Prostorji drugega in tretjega razreda so jako udobni, opremljeni z vsemi modernimi potrebščinami, umivalniki, tekoča voda v vsakem prostoru, počivališča, kadilnica, brivnica in pokriti promenadni krov. Brez dvoma boste zadovoljni s splošno znano francosko kuhinjo laiko pa dobite tudi svoja priljubljena jedila znano s piščajo, ki ste je vajeni. Godba, ples, radio in druge vrste zabave.

Za nadaljne informacije vprašajte svojega lokalnega zastopnika ali

FRENCH LINE 12 STATE ST. NEW YORK

VABILO NA VINSKO TRGATEV.

katero priredi društvo sv. Frančiška, št. 46 KSKJ, New York, N. Y., v nedeljo 12. oktobra v cerkveni dvorani na St. Marks Place. — Pričetek ob 4. popoldan. Vstopnina 50¢.

Dvorana bo lepo okinčana, po sredi bo viselo dozorelo grozdje, spredaj bo županski urad s slavnim občinskim sliharjem, na strani pa župnišče, kjer bodo z dovoljenjem županstva lahko sklepali zaljubljeni pari svoje poroke in seveda na željo tudi iste razdirali. Kdor se bo pregrešil zoper pravila tega večera, bo imel posla s sodnikom in beriči.

Rojaki iz Greater New Yorka in okolice, pridite vsi, ker nepristranske zabave bo za vsakega dovolj. Na veselo svidenje!

Odbor.

(3x 2, 6, 7)

Smrtna avtomobilska nesreča princa Hohenlohe.

Iz Magyarora poročajo: Veliki kapitulat nemškega viteškega reda princa Henrika Hohenlohega Schillingfuertst ja postal te dni žrtev avtomobilske nesreče. Predno je dospela do ranjenca zdravniška pomoč, je princa izdihnil na posledicah težkih telesnih poškodb, katere je zadobil tekom večnje z avtomobilom.

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

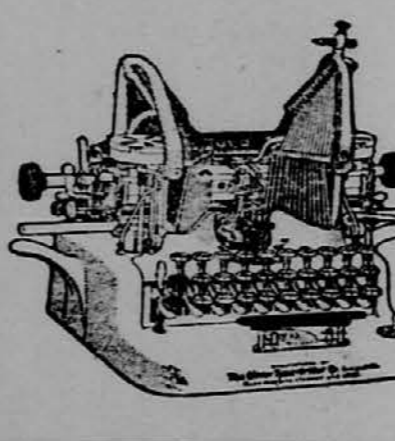
KDO JE namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da si natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Pojasnila, ki vam jih samoremed dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi pripočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samoremed tudi nedržavljeni dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadeva dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D.C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje preslicu v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svoje in starega kraja.

Kdor želi dobiti sodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeno v prihodnjih tresh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priselencev. Prodajamo vozne liste na vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavlani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Posebna ponudba našim čitateljem!

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00
S streščico va slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.